

**Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd a Phrif Gwnstabl Heddlu
Gogledd Cymru**

Cynllun Ariannol Tymor Canolig

2019-20 i 2023-24

Ionawr 2019

1. Cyflwyniad

- 1.1 Mae'r Cynllun Ariannol Tymor Canolig (CATC) yn cysylltu Cynllun Heddlu a Throsedd 2017-2021 a'r Blaenoriaethau Plismona y cytunwyd arnynt gan Gomisiynydd yr Heddlu a Throsedd a'r Prif Gwnstabl, gyda'r Strategaeth Ariannol (Atodiad A) a'r adnoddau sydd ar gael.
- 1.2 Mae'r CATC hwn yn gosod sefyllfa ariannol a gweithredol heriol dros y 5 mlynedd nesaf. Mae'r gyllideb wedi'i mantoli ac mae'r gwasanaeth wedi'i gynnal dros y cyfnod o galedi, gan gynnig sefyllfa gadarn ar gyfer y gyllideb sylfaenol a'r gronfa wrth gefn. Fodd bynnag, bydd y newid parhaus mewn galw a'r pwysau newydd o ran costau yn gofyn am fwy o arbedion effeithlonrwydd a buddsoddiadau.
- 1.3 Mae'r Rhaglen Gwelliant Gweithredol (RhGG) wedi adolygu 47% o'r Heddlu gan ganolbwyntio ar blismona gweithredol a'r cydbwysedd rhwng plismona cymdogaethol, ymateb a gwaith ymchwilio. Mae hyn wedi ein galluogi i ail-fuddsoddi arbedion effeithlonrwydd i fynd i'r afael â gofynion cyfredol oherwydd newid yn y galw o fewn cyllidebau 2019-20. Mae arbedion effeithlonrwydd eraill wedi'u canfod yng ngweddill yr Heddlu. Mae mwy o newid nag erioed o'r blaen, yn enwedig o ran datblygiadau digidol y bydd angen buddsoddi i'w rheoli a'u darparu. Yn ystod y flwyddyn, cafodd yr Heddlu hefyd wybod am gynnydd sylweddol yng nghyfraniadau pensiwn cyflogwr swyddogion dros y ddwy flynedd nesaf sydd wedi effeithio'n sylweddol ar chwyddiant cyffredinol yn y gyllideb. Roedd setliad y Swyddfa Gartref yn well na'r disgwyl ac roedd y lefel ddisgwyliedig o gynnydd yn Nhref y Cyngor gan y Swyddfa Gartref wedi cynyddu o £12 i £24, fodd bynnag, roedd y ddau gynnydd hyn yn dod â gofynion ychwanegol ynglŷn ag effeithlonrwydd, cynhyrchiant ac effeithiolrwydd i wella gwasanaethau i'r cyhoedd mewn pedwar maes. Y meysydd hynny yw: cynyddu adnoddau ditectifs, mynd i'r afael â throseddau difrifol a threfnedig, defnyddio data digidol a symudol a chaffael cydweithredol. Gweithredir ar y blaenoriaethau hyn gyda'r adnoddau sydd ar gael a byddant yn cael eu gwella drwy fuddsoddiadau eraill sydd yn y CATC hwn.
- 1.4 Mae Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd wedi ystyried yr holl opsiynau ac wedi argymhell cynnydd yn Nhref y Cyngor, sy'n creu cydbwysedd rhwng fforddiadwyedd i drethdalwyr lleol a sicrhau bod gan wasanaeth yr Heddlu gyllid digonol. Mae wedi cynnig cynnydd yn Nhref y Cyngor o £19.98, sy'n sylweddol is na lefel y Swyddfa Gartref, sef £24. Mae'r cynnig hwn yn mantoli'r gyllideb dros y ddwy flynedd nesaf, yn mynd i'r afael â'r costau pensiwn ychwanegol ac yn ail-fuddsoddi £2.8 miliwn o arbedion effeithlonrwydd i wella'r ddarpariaeth mewn meysydd blaenoriaeth fel sy'n ofynnol gan yr Ysgrifennydd Cartref.

1.2 Nod

Nod y papur hwn yw manylu sut y cafodd y gyllideb ei mantoli hyd yma a'r cynlluniau i gynnal cyllideb fantoledig yn y tymor canolig a hwy, gan gynnal a gwella perfformiad a sicrhau y cyflawnir blaenoriaethau lleol a chenedlaethol.

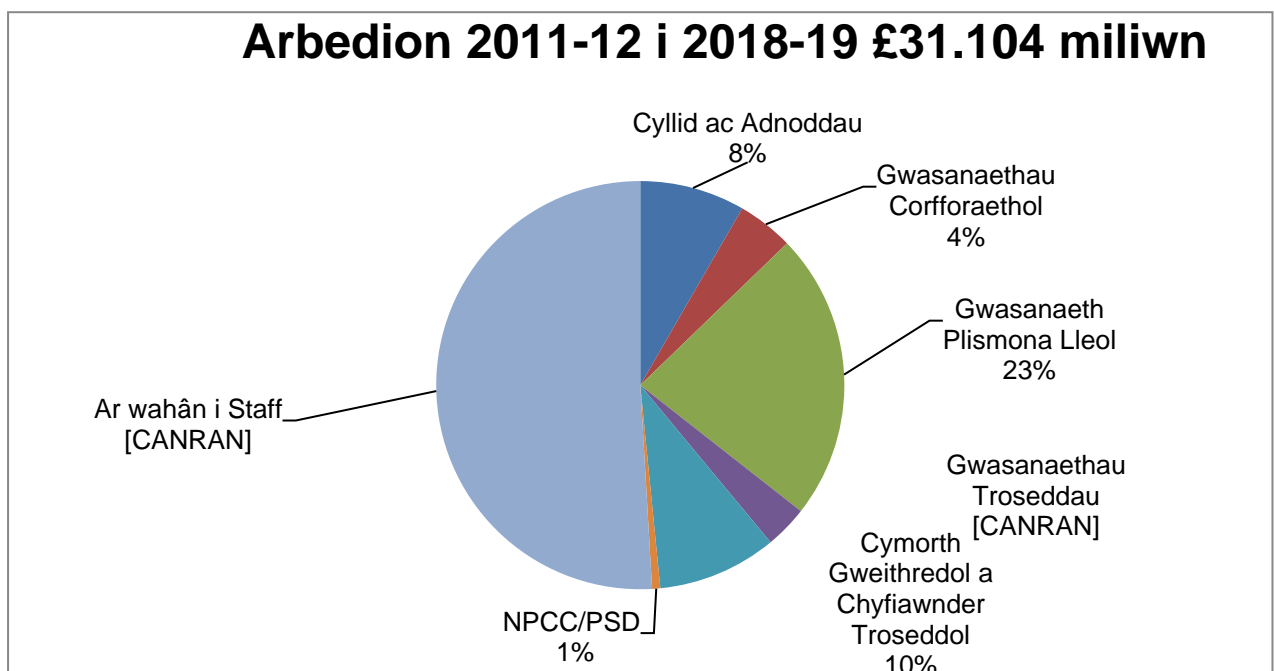
1.3 Cefndir

Mae Rhaglen Cyni Cyllidol y Llywodraeth, a gychwynnodd yn 2011, wedi arwain at doriadau sylweddol ar draws y sector cyhoeddus. Y gostyngiad ariannol gwreiddiol y cynlluniwyd ar ei gyfer yng Nghyllidebau'r Heddlu dros 4 blynedd (2011-12 hyd at 2014-15) yn Adolygiad Cynhwysfawr o Wariant (ACW) 2010 oedd 12%; y gostyngiad gwirioneddol mewn grantiau hyd ddiwedd 2018-19 fydd 22.2%. Mewn termau real (gan gyfrif chwyddiant), mae hwn wedi'i asesu'n annibynnol fel toriad o 32.2%.

1.4 Mae cynnydd yn Nhrefn y Cyngor wedi amrywio rhwng 2% a 4% dros yr un cyfnod. Arweiniodd effaith gyffredinol llai o gyllid a phwysau chwyddiant a phwysau arall at £31.104 miliwn o doriadau i'r cyllidebau dros 8 mlynedd. Mae hyn gyfwerth â gostyngiad ariannol o 21% yng nghyllideb 2010-11 o £148.035 miliwn cyn cynni ariannol. Dangosir y toriadau blyneddol yn y tabl isod:

Blwyddyn	2011-12	2012-13	2013-14	2014-15	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	Cyfanswm
Toriadau	£4.678 miliwn	£6.016 miliwn	£4.634 miliwn	£4.325 miliwn	£4.448 miliwn	£2.838 miliwn	£2.686 miliwn	£1.479 miliwn	£31.104 miliwn

1.5 Mae'r siart isod yn dangos yn gryno ymhle y gwnaed yr arbedion.

1.6 Cynhaliodd y Llywodraeth ddau adolygiad sylweddol yn ystod haf 2015 gyda'r bwriad o bennu lefel grantiau'r Llywodraeth ar gyfer plismona ar gyfer y blyneddoddedd i ddo. Yn Adolygiad Gwariant 2015 (AG2015) edrychwyd ar ddyraniad cyllideb pob un o Adrannau'r Llywodraeth, gan gynnwys y cyfanswm oedd ar gael ar gyfer plismona. Arweiniodd canlyniad yr adolygiad gwariant hwnnw at y toriad o 0.6% i ddyraniadau grant Heddluoedd yn 2016-17, gydag ymrwymiad i gyllid y dyfodol gael ei osod ar lefel

a fydd yn golygu nad yw Heddluoedd yn wynebu toriadau ariannol ar yr amod bod Comisiynwyr yr Heddlu a Throsedd yn codi Treth y Cyngor 2% yn ôl y disgwyl. Disgwylid i hyn yn arwain at doriad tebyg yn 2017-18 i'r hynny a gafwyd yn 2016-17; ond bu i'r Swyddfa Gartref gynyddu'r toriadau i grantiau'r Heddluoedd i 1.4% yn 2017-18, gan gadw'r symiau ychwanegol yn ganolog yn y Swyddfa Gartref. Darparodd y Swyddfa Gartref setliad cyson yn 2018-19 gan newid y lefel ddisgwylidig o Dreth y Cyngor i £12, a fyddai'n golygu na fyddai gostyngiad ariannol i'r Heddluoedd o'i weithredu.

- 1.7 Cynhaliodd y Swyddfa Gartref adolygiad o Fformiwla Ariannu'r Heddlu yn 2015-16. Mae'r fformiwla'n pennu sut mae'r Swyddfa Gartref yn rhannu cyfanswm yr arian sydd ar gael ar gyfer plismona rhwng yr ardaloedd plismona. Cafodd yr adolygiad o'r Fformiwla ei ohirio ar ôl i Heddluoedd godi materion o ran cywirdeb y data a ddefnyddiwyd yn y fformiwla arfaethedig. Mae'r Llywodraeth yn cynnal adolygiad o wariant yn 2019-20 gyda'r bwriad o '*osod cyllidebau hirdymor i'r Heddlu ac ystyried sut mae dyrannu adnoddau'n deg rhwng yr heddluoedd*'. Nid yw'n eglur a fydd hyn yn cynnwys adolygiad o'r fformiwla gyllid.

2. Y Broses Gynllunio

- 2.1 Mae'r broses o ganfod, cytuno ar a gweithredu arbedion yn rhan o'r drefn arferol. Yn ogystal, cynhaliwyd y Rhaglen Gwelliant Gweithredol (RhGG) a oedd yn adolygiad sylweddol o adnoddau gweithredol a ganolbwyntiai ar blismona cymdogaethol, cadw pobl yn y ddalfa, adnoddau ymchwilio, rheoli digwyddiadau a phennu cwnstabiliaid a sarsiantiaid. Mae'r broses gyffredinol yn cael ei rheoli gan y Bwrdd Cynllunio Strategol (BCS). Eleni, ystyriodd y Bwrdd y cynllun arbedion a'r ceisiadau ail-fuddsoddi gan roi ystyriaeth i'r adolygiadau a gynhaliwyd. Ar ben hynny, bu adolygiad blynyddol o gyllidebau cyflogau; cynhaliwyd ymarfer cyllidebu sylfaen sero ar gyllidebau TG, cyfleusterau, y fflyd ac elfennau o'r gyllideb cyflenwadau a gwasanaethau er mwyn cadarnhau'r arbedion yn y cynllun ac er mwyn ceisio canfod arbedion eraill.
- 2.2 Rheolwyd y broses drwy ddau gyfarfod cyllidebu penodol a gynhaliwyd fis Hydref a mis Tachwedd. Roedd y RhGG wedi adrodd ei chanfyddiadau i'r Prif Swyddogion fis Gorffennaf, cyn ymgynghori yn yr ardaloedd dan sylw a'r Heddlu ym mis Awst, ac adrodd yn ôl wrth y BCS yn rhan o bennu cyllideb ym mis Hydref a mis Tachwedd.
- 2.3 Yn ychwanegol at yr uchod, aethpwyd drwy'r broses arferol ar gyfer datblygu gofynion ariannol y dyfodol ac mae'r manylion i'w gweld yn y Cynllun Ariannol Tymor Canolig (CATC) hwn. Wrth ddatblygu'r CATC hwn, ystyriwyd y canlynol:
- Blaenoriaethau lleol a chenedlaethol sydd wedi'u nodi yn y Cynllun Plismona ac yng Nghynllun Gweithredu'r Heddlu
 - Pwysau newydd a phwysau sy'n datblygu
 - Y broses gynllunio strategol
 - Datganiad Rheoli'r Heddlu
 - Strategaethau eraill yr Heddlu
 - Yr hinsawdd economaidd gyffredol
 - Amcangyfrifon o'r adnoddau sydd ar gael i ariannu'r Cynllun Ariannol Tymor Canolig
 - Rhagolygon cyllidol am y cyfnod, gan gynnwys dyfarniadau cyflog

- Y sefyllfa ariannol bresennol
- Y Rhaglen Gyfalaf, y Cod Darbodus a'u heffaith ar y Gyllideb Refeniw
- Cronfeydd wrth gefn a balansau
- Cynhyrchu incwm, gweithgareddau masnachu a grantiau
- Cydweithio

- 2.4 Roedd cyfarfod cyntaf y gyllideb ar 22 Hydref yn canolbwyntio ar yr adolygiad o'r RhGG, ceisiadau ail-fuddsoddi, datblygu'r Strategaeth Ddigidol ac Ailddatgan a diweddarau gweithredu Fframwaith Cymhwyster Addysg yr Heddlu. Gwnaed gwaith ychwanegol ar ôl y cyfarfod ym mis Hydref i lunio cyllideb ddrafft derfynol.
- 2.5 Cynhaliwyd cyfarfod rhwng y Comisiynydd, y Prif Gwnstabl a'u cynrychiolwyr ar 20 Tachwedd i drafod cynigion ar gyfer y gyllideb. Cyhoeddwyd ffigyrau grant y Llywodraeth ar 13 Rhagfyr 2018. Trafodwyd cynigion eraill ar ôl y cyhoeddiad ar 21 Rhagfyr mewn cyfarfod rhwng y Comisiynydd a'i staff a Thîm y Prif Swyddog. Datblygwyd y cynigion ychwanegol a chawsant eu trafod mewn cyfarfod arall ar 3 Ionawr 2019 lle cytunwyd ar y cynigion terfynol.
- 2.6 Mae'r adrannau canlynol yn rhoi manylion yr holl ddatblygiadau ers y CATC blaenorol, gan nodi'r sefyllfa ddiweddaraf o ran refeniw, cyfalaf a chronfeydd wrth gefn.

3. Cyllideb 2018-19

- 3.1 Ni welwyd cynnydd na thoriad i gyllid gan y Llywodraeth yn 2018-19; cynyddwyd Treth y Cyngor 3.58%. Roedd cyfanswm y gyllideb, sef £146.467 miliwn, yn gynnydd ariannol o 2.27% ar y flwyddyn flaenorol. Er mwyn mantoli cyllideb 2018-19, gwnaed £1.479 miliwn o doriadau. Mae'r rhain ar y trywydd iawn i gael eu cyflawni a rhagwelir ar hyn o bryd y bydd tanwariant yn y gyllideb wreiddiol o £0.557 miliwn (0.38% o'r gyllideb), yn bennaf oherwydd trosiant o fewn cyllidebau staffio. Mae manylion y toriadau isod:

<u>Cynllun Arbedion 2018-19</u>	<u>2018-19</u>
	£000
Contractau TG	
Cyllid ac Adnoddau	19
Gwasanaeth Awyr Cenedlaethol yr Heddlu	450
Dyfodol Cyfathrebu	71
Fforensig	25
Contract Fforensig	275
Adolygiad o Ddarpariaeth Feddygol yr Heddlu	75
Contractau caffael	40
Cyfandaliad Ymddeol Staff yr Heddlu	70
Adolygiad o'r Gyllideb	250
Disodli Niche	100
Lleihau Arolygon	34

Trwyddedau Oracle	44
Arbedion	1,453

3.2 Mae costau ychwanegol wedi'u datrys yn ystod y flwyddyn; bu cynnydd uwch na'r disgwyl i gostau ynni a nifer uwch na gyfrifwyd ar eu cyfer o ymddeoliadau oherwydd salwch. Mae'r ddau beth hyn wedi'u rheoli yn y gyllideb flynyddol. Mae'r galw ar y gronfa at raid ar gyfer Digwyddiadau Mawr wedi bod yn sylweddol is na 2017-18.

3.3 Mae Arolygiaeth Heddluoedd a Gwasanaethau Tân ac Achub ei mawrhydi (AHGTAEM) a Swyddfa Archwilio Cymru (SAC) yn cynnal adolygiadau blynyddol o: sefyllfa ariannol yr Heddlu; y broses gynllunio; yr arbedion a wnaed eisoes; a'r arbedion sydd eto i'w gwneud. Roedd gofyn i'r Heddlu lunio Datganiad Rheoli'r Heddlu am y tro cyntaf erbyn Mai 2018 yn rhan o broses AHGTAEM. Mae'r Datganiad Rheoli'n nodi'r galw a ddisgwylir yn y dyfodol a bylchau posib'. Mae hwn wedi'i ddefnyddio'n rhan o'r adolygiad RhGG a'r broses gynllunio. Mae amseriad yr adolygiad AHGTAEM wedi'i newid yn rhan o'r broses hon ac mae disgwyl yr archwiliad nesaf ym mis Ebrill 2019 ac felly nid oes adolygiad llawn wedi'i gynnal ers y CATC diwethaf.

3.4 Mae adolygiadau 'Valuing the Police' AHGTAEM wedi eu hymgorffori yn eu rhaglen adolygu newydd, sef adolygiadau PEEL (Effeithlonrwydd, Effeithiolrwydd a Chyfreithlondeb yr Heddlu). Y cwestiwn cyffredinol mewn perthynas ag effeithlonrwydd a osodwyd gan AHM yw 'Pa mor effeithlon yw'r heddlu o ran cadw pobl yn ddiogel a lleihau troseddau?' gyda'r diffiniad o 'effeithlonrwydd' fel a ganlyn: 'bydd heddlu effeithlon yn sicrhau'r deilliannau gorau posibl gyda'r adnoddau sydd ar gael iddo.' Y tri chwestiwn sylfaenol i'r asesiad yw:

1. Pa mor dda mae'r heddlu'n deall y galw sydd arno?
2. Pa mor dda mae'r heddlu'n defnyddio ei adnoddau?
3. Pa mor dda mae'r heddlu'n cynllunio ar gyfer galw yn y dyfodol?

3.5 Y farn gyffredinol yn adolygiad 2017 oedd bod;

'Heddlu Gogledd Cymru'n dda am gadw pobl yn ddiogel a lleihau troseddau, ac mae wedi cynnal perfformiad yn sefydlog ers ein harolwg effeithiolrwydd yn 2016.'

Gellir gweld yr asesiad llawn ar

<https://www.justiceinspectors.gov.uk/hmicfrs/peel-assessments/peel-2017/north-wales/>

3.6 Gwnaeth SAC y sylwadau canlynol ar eu hasesiad gwerth am arian yn eu llythyr archwilio blynyddol a gyhoeddwyd fis Tachwedd 2018:

'Rwy'n fodlon bod gan Gomisiynydd yr Heddlu a Throsedd a'r Cyngor Sir drefniadau priodol ar waith i sicrhau economi, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd yn eu defnydd o adnoddau'

Gellir gweld y llythyr archwilio blynyddol ar:

<https://www.northwales-pcc.gov.uk/Document-Library/Information/Publication-Scheme/What-we-spend/Audit/Annual-Audit-Letter-2017-18.pdf>

- 3.7 Mae'r ddau asesiad yn dangos bod y cyllidebau'n cael eu rheoli a bod yr Heddlu'n perfformio'n dda wrth wneud y gorau o'r adnoddau sydd ar gael, ond cytunodd AHGTAEM â dadansoddiad yr Heddlu bod cydweddu adnoddau'r dyfodol â'r galw a ragwelir yn y dyfodol yn faes y mae angen ei ddatblygu, ac aethpwyd i'r afael â hyn yn rhan o'r broses gynllunio eleni.

4. Dyraniadau Cyllid

- 4.1 Ni roddodd y Llywodraeth Ddyraniadau Cyllid Dros Dro ar gyfer 2019-20 fel rhan o setliad 2018-19. Fodd bynnag, roedd y setliad yn cynnwys y paragraff canlynol yn nodi bwriad clir i ddarparu grant cyson a'r gallu i gynyddu Treth y Cyngor £12 yn 2019-20 – *'ein bwriad yw cynnal grant heddlu cyson ar y cyfan yn 2019/20 a rhoi'r un hyblygrwydd praesept eto i ganiatáu i Gomisiynwyr yr Heddlu a Throsedd godi £1 y mis yn ychwanegol o braesept lleol yn 2019/20'*. Yn seiliedig ar hyn, roedd CATC 2018 yn cyfrif cynnydd grant cyson a £12 o gynnydd Treth y Cyngor yn unol â disgwyliadau'r Swyddfa Gartref. Mae rhagdybiaeth o doriad o -1% yn y grant wedi'i wneud ar gyfer y blynyddoedd dilynol.
- 4.2 Mae'r diffiniad hwn o 'setliad cyson' yn doriad mewn termau real, gan nad yw'n darparu ar gyfer chwyddiant nac unrhyw ofynion newydd nac ychwanegol ar Wasanaeth yr Heddlu. Nid yw peidio â chydabod chwyddiant yn gynaliadwy a bydd yn arwain at leihad parhaus mewn adnoddau. Mae chwyddiant cyflog wedi bod yn 2% i swyddogion a staff dros y ddwy flynedd ddiwethaf ac mae chwyddiant cyffredinol ychydig dros 2%. Gwnaed y sefyllfa chwyddiant yn sylweddol waeth ar gyfer 2019-20 a 2020-21 pan gyhoeddwyd i ddechrau ar 7 Medi 2018 ac y cadarnhawyd wedyn yn rhan o gyhoeddiadau'r Gyllideb y byddai cyfraniadau cyflogwr y swyddogion yn cynyddu 9.7%. Mae manylion hyn isod.
- 4.3 Yn rhan o brisiad pensiwn 2016, cyhoeddodd Trysorlys ei mawrhydi 'gyfarwyddyd' prisiad pensiwn y Sector Cyhoeddus sy'n cynyddu cyfradd gyfrannu'r cyflogwyr o 2019-20 ymlaen ar gyfer cynlluniau pensiwn heb gronfa yn y Sector Cyhoeddus, sy'n effeithio ar Gynllun Pensiwn yr Heddlu. Y prif newid yw'r gostyngiad i'r gyfradd ddisgownt, sy'n cael ei defnyddio i drosi taliadau pensiwn yn y dyfodol i'r gwerth heddiw. Mae'r gyfradd hon yn adlewyrchu barn y Swyddfa Cyfrifoldeb Cyllidebol ar y rhagolygon economaidd cenedlaethol ar hyn o bryd, sy'n adlewyrchu cyfnod penodol o ansicr cyn Brexit. Gostyngwyd y gyfradd ddisgownt o 3.0% i 2.4%, a arweiniodd at gynnydd o 9.7% i gyfradd cyfraniad pensiwn y cyflogwr.
- 4.4 Y gyfradd ar hyn o bryd yw 24.2%, sydd eisoes yn cynnwys cyfraniad ychwanegol o 2.9% yn uwch na'r prisiad actiwaraidd yn dilyn penderfyniadau a wnaed yn rhan o'r prisiad blaenorol. Disgwylid i ddechrau mai'r gyfradd newydd fyddai 33.9%, a fyddai'n cael ei gyfyngu i gyfradd gyfwerth o 28% yn 2019-20 trwy ddarparu grant un flwyddyn, a chodi'r swm llawn yn 2020-21. Cynhaliwyd trafodaethau'n genedlaethol rhwng

Cyngor Cenedlaethol Penaethiaid yr Heddlu, Comisiynwyr yr Heddlu a Throsedd, y Swyddfa Gartref a'r Trysorlys. Yn rhan o'r cyhoeddiad cyllid ar 13 Rhagfyr 2018, cadarnhawyd cyfradd gyfrannu derfynol o 31% (wedi tynnu'r cyfraniad ychwanegol).

- 4.5 Y gost ychwanegol i HGC fydd £2.1 miliwn yn 2019-20 ac £1.9 miliwn arall yn 2020-21. Mae crynodeb o hyn yn y tabl isod. Mae hyn yn chwyddiant ychwanegol o 1.43% ar gyllideb 2019-20, sydd gyfwerth â chynnydd o 2.78% yn Nhreth y Cyngor.

	Actiwaraid	Gordal	Cyfanswm	Cost	Cynnydd	Cost
	%	%	%	19-20 £'000	19-20 £'000	20-21 £'000
Cyfradd gyfredol	21.3	2.9	24.2	12,833		
Amcangyfrif gwreiddiol	31.0	2.9	33.9	18,046	5,213	5,574
Diwygiedig	31.0	0	31.0	16,503	3,670	4,000
Grant					1,582	0
Cost Net					2,088	4,000

- 4.6 Gwnaed y cyhoeddiad am gyllid 2019-20 ar 13 Rhagfyr 2018. Nid oedd y cyhoeddiad am setliad ariannol cyson fel y flwyddyn flaenorol, ond am gynnydd o 2.1%. Mae hyn yn gynnydd o £1.506 miliwn i HGC. Dyma'r cynnydd cyntaf i'r grant ers 2010-11 ac er nad yw wedi'i nodi'n benodol felly, mae'n amlwg yn gydnabyddiaeth i effaith ddifrifol cynnyddu cyfraniadau pensiwn.
- 4.7 Roedd y setliad hefyd yn rhoi hyblygrwydd ychwanegol i Heddluoedd yn Lloegr cynnyddu eu Treth Cyngor Band D hyd at £24. Mae hyn hefyd yn uwch na'r ffigwr a gyhoeddwyd yn flaenorol o £12. Byddai hyn yn rhoi rhychwant o gynnydd yn Nhreth y Cyngor rhwng 9.3% a 21.8% pe bai Comisiynwyr yr Heddlu a Throsedd yn cynnyddu Treth y Cyngor yr uchafswm, sef £24. Penderfyniad i'r Comisiynwyr unigol fydd cynnyddu Treth y Cyngor fel hyn ai peidio. Yng Nghymru, rhaid i Lywodraeth Cymru ddiffinio unrhyw gap ar Dreth y Cyngor ac ar adeg ysgrifennu'r CATC hwn, nid ydynt wedi gwneud hynny. Mae'r Swyddfa Gartref wedi cymryd yn ganiataol y byddai'r holl Heddluoedd yn cynnyddu Treth y Cyngor £24 wrth gyfrifo'r swm ychwanegol posib' a fyddai ar gael i Heddluoedd o braesept Treth y Cyngor o £509 miliwn.
- 4.8 Yn genedlaethol, mae'r Swyddfa Gartref wedi datgan y bydd y cynnydd i'r grant a mwy o hyblygrwydd â Threth y Cyngor yn cynnyddu'r cyllid sydd ar gael o £813 miliwn. Disgrifiwyd hyn yn eu llythyr cyllid fel a ganlyn

'Dyna pam, y byddwn yn cynnyddu'r cyllid sydd ar gael i Gomisiynwyr hyd at £813m, pe byddai'r Comisiynwyr yn defnyddio'u hyblygrwydd â'r praesept yn llawn. Dyma'r cynnydd blynyddol mwyaf ers 2010. Mae hynny yng nghyd-destun cynnydd mewn

cyllid heddlu gwrthderfysgaeth a buddsoddiadau mewn troseddau difrifol a threfnedig sy'n golygu cynnydd yng nghyfanswm cyllid yr Heddlu yn 2019/20 o tua £970 miliwn, eto, os yw Comisiynwyr yn defnyddio eu hyblygrwydd â'r praesept yn llawn. Rydym ni yn bersonol wedi ymrwymo i sicrhau bod gan yr heddlu yr adnoddau maent eu hangen.'

- 4.9 Fodd bynnag, roedd y cyhoeddiad yn datgan pedwar maes blaenoriaeth i wella effeithlonrwydd, cynhyrchiant ac effeithiolrwydd. Nodwyd hyn fel a ganlyn

'Yn 2019/20, rydym yn buddsoddi hyd yn oed mwy mewn plismona. Rydym angen eich cymorth chi i sicrhau y caiff ei wario'n dda. Mae hyn yn benodol bwysig pan fydd y Llywodraeth yn gwneud penderfyniadau ar yr Adolygiad o Wariant y flwyddyn nesaf. Felly mae'r setliad cyllid yn pennu pedwar maes blaenoriaeth i wella effeithlonrwydd, cynhyrchiant ac effeithiolrwydd y flwyddyn nesaf.

1. *Ar ran y trethdalwr, mae'r Llywodraeth yn disgwyl parhau i weld arbedion effeithlonrwydd yn 2019/20 trwy gaffael cyfunol a gwasanaethau a rennir. Rhaid i ni weld dulliau cenedlaethol o gaffael deunydd fforensig, cerbydau a chyfarpar sylfaenol megis helmedau. Yn achos deunydd fforensig, nid yw'n ymwneud ag arbedion ariannol, ond cydweithio i gynnal marchnad effeithlon sy'n cefnogi anghenion plismona a'r system cyfiawnder troseddol cyfan.*

2. *Disgwyliwn ddatblygiadau mawr i ddatrys yr heriau o ran adnoddau ymchwilio a nodwyd gan Arolygiaeth Cwnstabiliaeth ei mawrhydi a'r Gwasanaethau Tân ac Achub, yn cynnwys recriwtio mwy o dditectifs i fynd i'r afael â'r diffyg. Byddwn yn gweithio gyda'r Coleg Plismona a Chyngor Cenedlaethol Penaethiaid yr Heddlu i gefnogi'r lluoedd i wneud y newid hwn drwy gyflymu eu cynllun gweithredu ar ymchwiliadau, gan wneud defnydd llawn o'r arloesed a gynigir gan Police Now.*

3. *Gwella cynhyrchiant, gan gynnwys defnyddio data'n fwy doeth, a galluoedd digidol yn cynnwys gweithio symudol, gyda'r uchelgais o ddarparu £50 miliwn o enillion drwy gynhyrchiant yn 2019/20.*

4. *Ar ben hynny, disgwyliwn i'r lluoedd gynnal ymateb i droseddau difrifol a threfnedig sy'n cynnwys adnabod a rheoli bygythiadau lleol yn ogystal â chefnogi blaenoriaethau cenedlaethol a rhanbarthol. Dylai'r ymateb hwn gael ei adeiladu o gwmpas ymyrryd â bygythiadau troseddau difrifol a threfnedig lleol ynghyd ag atal, diogelu, partneriaethau ac ymgysylltu â'r gymuned.'*

- 4.10 Mae'r swm sydd ar gael i blismona'n parhau i gael ei frigidorri, gyda chynnydd arall o £84 miliwn yn genedlaethol yn 2019-20. Mae dadansoddiad o'r swm a frigidorri i'w weld isod: Mae hyn yn gostwng y grant craidd mae HGC yn ei dderbyn o £10.6 miliwn, gyda chyfran fechan yn unig o hwnnw'n cael ei dderbyn fel cyllid ychwanegol neu fudd uniongyrchol.

Cyllid yr Heddlu	2017/18 (£miliwn)	2018/19 (£miliwn)	2019-20 (£miliwn)
yn cynnwys ail-ddyraniadau ac addasiadau	812	945	1,029
Cynllun ariannu preifat	73	73	73
Rhaglenni technoleg yr Heddlu	417	495	495
Cyrff hyd braich	54	63	63
Ychwanegiadau i'r Asiantaeth Genedlaethol Troseddau ac Unedau Troseddu Trefnedig Rhanbarthol			56
Cryfhau'r ymateb i droseddu trefnedig	28	42	90
Cronfa drawsnewid yr Heddlu	175	175	175
Grant Arbennig	50	93	73
Mechnïaeth cyn cyhuddo	15	4	4

- 4.11 Er bod y setliad hwn yn ymddangos fel gwelliant ar y blynyddoedd blaenorol, mae'n rhaid ystyried hyn yng nghyd-destun cyflogau cynyddol a chwyddiant nad yw'n gysylltiedig â chyflogau a'r chwyddiant pensiwn ychwanegol hefyd. Ar ben hyn, mae disgwyl i fwy o fuddsoddiadau ac adnoddau gael eu neilltuo ar gyfer galluoedd ditectifs, adnoddau troseddau difrifol a threfnedig a galluoedd digidol a symudol.
- 4.12 Nid oedd mwy o sôn am setliadau yn y dyfodol ar wahân i ddweud mai *“dyma'r setliad diwethaf cyn yr Adolygiad o Wariant nesaf, a fydd yn pennu cyllidebau hirdymor yr Heddlu ac yn ystyried sut mae dyrannu adnoddau'n deg ymysg yr Heddluoedd. Mae'r Swyddfa Gartref yn ddiolchgar i'r Heddlu am y gwaith da maent yn ei wneud i ehangu'r sail o dystiolaeth i gefnogi'r gwaith hwnnw a byddwn hefyd eisiau gweld tystiolaeth bod buddsoddiad eleni'n cael ei wario'n dda.”*
- 4.13 Mae llawer o ansicrwydd ynghlŷn â chyllid yn y dyfodol. Ymddengys bod y Swyddfa Gartref yn derbyn bod cyllid yr Heddlu wedi'i gwtogi gymaint â phosib', ond mae ansicrwydd economaidd ynghlwm â Brexit yn ei gwneud yn anodd darogan pa adnoddau fydd ar gael. Mae golwg ar osod lefel gyson o gyllid o 2020-21 ymlaen, sy'n welliant ar y toriad o -1% a ragwelid yn y CATC diwethaf.
- 4.14 Nid oes cynlluniau i adolygu Fformiwla Ddyrannu'r Heddlu tan ar ôl yr adolygiad o wariant. Fe gyfeiriodd y Gweinidog at yr adolygiad o wariant gan ddweud y bydd yn *“gosod cyllidebau hirdymor i'r heddlu ac yn ystyried sut y gall adnoddau gael eu dyrannu'n deg ymysg heddluoedd”* ond mae hyn yn debygol o gyfeirio at y gwaith sydd ar fynd rhwng y Swyddfa Gartref a Sector yr Heddlu i gefnogi'r cyflwyniad i'r adolygiad o wariant. Mae ffrydiau gwaith yn ymchwilio i ffynonellau cyllid a modelau cyllid – h.y. trefniadau rhanbarthol/lleol ond nid oes unrhyw gynlluniau hyd yma i adolygu fformiwla ddyrannu gyfredol yr Heddlu.

5. Treth y Cyngor a'r Praesept

- 5.1 Mae dwy brif elfen i gyfanswm net Cyllideb yr Heddlu, sef cyfanswm Grantiau'r Heddlu a'r Praesept. Mae cynnig y gyllideb yn cynnwys cynnydd o 7.74% yn Nhreth y Cyngor. Mae'r Sylfaen Drethu ar gyfer Gogledd Cymru gyfan wedi codi 0.63%, sy'n golygu cynnydd cyffredinol o 8.42% yn y Praesept a chyfanswm cyllideb net o £154.264 miliwn i Gomisiynydd yr Heddlu a Throsedd – gweler isod:

	2019-20	
	£miliwn	%
Cyfanswm Grantiau'r Llywodraeth	73.234	47.5%
Cyfanswm Praesept	81.030	52.5%
Cyfanswm Gofyniad Cyllidebol	154.264	

- 5.2 Cyfrifir Treth y Cyngor drwy rannu cyfanswm y gofyniad praesept gyda'r sylfaen drethu – y sylfaen drethu yw nifer yr eiddo cyfwerth â Band D sydd ym mhob un o ardaloedd yr Heddlu. Darperir y sylfaen drethu gan chwe Awdurdod Lleol Gogledd Cymru. Mae'r sylfaen drethu ar gyfer 2017-18 wedi codi rhywfaint, o 0.63%. Mae hyn yn golygu y gellir cyflawni'r cynnydd canrannol yn y praesept gyda chynnydd canrannol is yn Nhreth y Cyngor. Mae hyn yn darparu ar gyfer y cynnydd ym mhoblogaeth/cartrefi Gogledd Cymru.
- 5.3 Mae'r rheolau ar gyfer cyfyngu ar y cynnydd yn Nhreth y Cyngor, a elwir yn 'reolau capio', yn wahanol ar gyfer Cymru a Lloegr. Yn ychwanegol, mae grantiau ar wahân wedi parhau i fod ar gael i Gomisiynwyr yr Heddlu a Throsedd yn Lloegr os oeddent yn cytuno i gyfyngu ar gynnydd yn Nhreth y Cyngor yn y blynyddoedd diwethaf. Roedd y grantiau hyn yn arfer cael eu talu gan yr Adran Cymunedau a Llywodraeth Leol ond fe gawsant eu cynnwys yn Grant y Swyddfa Gartref a byddant yn gyfanswm o £507 miliwn yn 2019-20. Treth y Cyngor yng Ngogledd Cymru yw'r uchaf yng Nghymru a Lloegr ond pe ystyrid y Grantiau Treth y Cyngor etifeddol hyn, byddai Gogledd Cymru yn y 6^{ed} safle uchaf.
- 5.4 Mae'r rheolau capio yn Lloegr wedi'u cyhoeddi; fel y disgrifiwyd uchod, mae gan Gomisiynwyr yr Heddlu a Throsedd yn Lloegr hyblygrwydd i gynyddu Treth y Cyngor £24. Byddai hyn yn golygu rhoi ystod o gynnydd rhwng 10.1% (Surrey) a 21.8% (Northumbria) gan ddibynnu ar lefel gyfredol Treth y Cyngor. Ar adeg drafftio'r CATC, mae disgwyl i'r rhan fwyaf helaeth o ardaloedd yr Heddlu yn Lloegr gynyddu Treth y Cyngor yn unol â lefel ddisgwylidig y Swyddfa Gartref, sef £24.
- 5.5 Nid oes unrhyw reolau capio wedi'u cyhoeddi yng Nghymru. Roedd y canlynol wedi'i gynnwys yn llythyr cyllid Ysgrifennydd Cabinet Llywodraeth Cymru ar gyfer Llywodraeth Leol a Gwasanaethau Cyhoeddus:
- 'Mae polisi Llywodraeth y DU o gyfi cyllidol wedi gorfodi toriadau sylweddol o ran arian ac mewn termau real i gyllid yr heddlu dros y 9 mlynedd ddiwethaf. Nid yw'r cyllid a ddarperir ar gyfer y Setliad hwn yn dad-wneud y blynyddoedd o ddarpariaeth annigonol er mwyn galluogi heddluoedd i gynnal y lefelau presennol o wasanaeth. Bydd yn ofynnol i Gomisiynwyr Heddlu a Throsedd Cymru felly wneud penderfyniadau anodd wrth bennu lefel eu praesept y Dreth Gyngor. Canlyniad hyn fydd effaith anghymesur ar dalwyr y Dreth Gyngor sy'n ei chael yn fwyfwy anodd i dalu eu biliau.'*

5.6 Pe bai ardaloedd yr Heddlu yng Nghymru'n cynyddu Treth y Cyngor o £24, y lefel ddisgwyliedig, byddai'n gynydd o 9.3% i HGC, 10% i Went, 10.3% i Heddlu De Cymru a 10.7% i Ddyfed Powys.

6. Cyllideb 2019-20 a Chyllideb Gynlluniedig 2020-21 a 2023-24

6.1 Mae manylion y Gyllideb a'r newidiadau ar gyfer 2019-20 a'r blynyddoedd i ddod i'w gweld yn Atodiad B.

6.2 Mae'r prif ragdybiaethau fel y'u nodwyd yn y CATC blaenorol fel a ganlyn:

- Chwyddiant cyflog blynyddol o 2% o fis Medi
- Chwyddiant cyffredinol o 2%, chwyddiant penodol lle bo'n hysbys
- Cynydd yn Nhreth y Cyngor o 7.74% yn 2019-20 a £12 y flwyddyn yn y blynyddoedd dilynol sydd gyfystyr â 4.32% yn 2020-21, 4.41% yn 2021-22, 3.97% yn 2022-23 a 3.82% yn 2023-24.
- Cynydd mewn grant o 2.1% yn 2019-20, a setliad cyson o 0% ar gyfer y blynyddoedd dilynol
- Cynydd o 0.25% yn y sylfaen drethu o 2020-21 ymlaen

Mae hyn yn rhoi sefyllfa gyffredinol fel a ganlyn:

	Cyllideb	Cyllideb	Cyllideb	Cyllideb	Cyllideb
	Flynyddol	Flynyddol	Flynyddol	Flynyddol	Flynyddol
	2019-20	2020-21	2021-22	2022-23	2023-24
Llinell sylfaen	146,466	154,264	157,972	161,696	165,440
Chwyddiant, yn cynnwys Pensiynau'r Heddlu	5,223	5,124	3,475	3,781	3,988
Twf o ail-fuddsoddi	2,793	1,887	656	213	24
Arbedion	-2,832	-2,628	-407	-250	-250
Twf parhaol/dros dro ychwanegol	2,614	-675			
Gofyniad Cyllidebol	154,264	157,972	161,696	165,440	169,202
Cyfanswm grant	-73,234	-73,234	-73,234	-73,234	-73,234
Praesept o Dreth y Cyngor	-81,030	-84,738	-88,462	-92,206	-95,968
Cyfanswm	-154,264	-157,972	-161,696	-165,440	-169,202
Balans	0	0	0	0	0
Balans blynyddol	0	0	0	0	0
% y cynnydd yn Nhreth y Cyngor	7.74%	4.32%	4.14%	3.97%	3.82%
Cynydd mewn £	19.98	12.00	12.00	12.00	12.00

6.3 Mae'r gyllideb arfaethedig a osodwyd wedi'i mantoli dros 5 mlynedd; fodd bynnag, mae ansicrwydd sylweddol o 2020-21 ymlaen. Yr hyn yr ydym yn ei wybod yw bod effaith cynnydd Pensiynau Swyddogion yr Heddlu dros ddwy flynedd. Mae llawer o waith wedi'i wneud i ddod o hyd i arbedion effeithlonrwydd drwy'r Rhaglen Gwelliant Gweithredol ac adolygiadau eraill a nodi lle sydd orau i ail-fuddsoddi'r arbedion effeithlonrwydd hyn i fynd i'r afael â bylchau yn y Gwasanaeth a'r galw sydd wastad yn newid y mae Heddluoedd yn ei wynebu. Mae cynlluniau i gyflwyno'r newidiadau hyn dros y ddwy flynedd nesaf. Ar ben hynny, mae'r Swyddfa Gartref wedi nodi bod disgwyl adnoddau ychwanegol i dargedu adnoddau ditectifs a throseddau difrifol a threfnedig. Mae hyn wedi'i nodi isod o ran effaith gyffredinol chwyddiant, y cynllun arbedion a'r cynllun ail-fuddsoddi ac ym mhle mae cynlluniau i neilltuo adnoddau ychwanegol. Mae hyn yn gosod cynllun cadarn dros y ddwy flynedd nesaf sy'n mynd i'r afael â phroblem y Pensiynau yn ogystal â'r cynnydd o ran galw yn effeithlon ac effeithiol.

6.4 Roedd cap o 1% ar gynnydd yng nghyflogau'r sector cyhoeddus am nifer o flynyddoedd. Roedd y setliad ym mis Medi 2017 ar gyfer Swyddogion yr Heddlu a Staff am 1% o ddyfarniad cyflog a gyfrai fel rhan o'r cyflog cyfan ac 1% o ddyfarniad nad oedd yn rhan o'r pecyn cyflog. Cytunwyd ar ddyfarniad cyflog o 2% o fis Medi 2018 ymlaen, a rhagwelir bellach y bydd dyfarniadau cyflog yn 2% bob blwyddyn. Amcangyfrifir y bydd y cynnydd cyffredinol mewn cyflog yn 2019-20 yn £1.8 miliwn. Yn ychwanegol at hyn, mae'r cynnydd o £2 filiwn ar gyfer cyfraniadau ychwanegol at Bensiwn Cyflogwr Swyddogion yr Heddlu angen eu cynnwys. Amcangyfrifir chwyddiant cyffredinol ar darged Banc Lloegr, sef 2%. Fodd bynnag, mae'r holl linellau cyllidebau'n cael eu hadolygu i asesu a yw hyn yn realistig (gan edrych ar wariant a rhagdybiaethau'r gorffennol). Mae cynnydd sylweddol mewn costau ynni yn 2019-20 gan fod pris olew ar y pwynt uchaf ers 4 blynedd, prisiau carbon a glo ar eu pwynt uchaf ers 10 mlynedd, y bunt yn wan, taliadau rhwydweithio a chapasiti a diddymu taliadau amgylcheddol. Mae crynodeb o'r costau chwyddiannol a'u heffaith ar Dreth y Cyngor i'w weld isod.

	£000	Cynnydd cyfwerth yn Nhreth y Cyngor £	Cynnydd cyfwerth yn Nhreth y Cyngor %	Chwyddiant cyffredinol
Chwyddiant cyflogau	1,823	£ 6.26	2.42%	1.24%
Chwyddiant prisiau	1,312	£ 4.50	1.74%	0.90%
Pensiwn yr Heddlu	2,088	£ 7.17	2.78%	1.43%
Cyfanswm chwyddiant	5,223	£ 17.93	6.94%	3.57%

6.5 Mae hyn yn sylweddol uwch na'r blynyddoedd diwethaf oherwydd costau pensiwn uwch a bydd hynny'n wir eto yn 2020/21 wrth i ni deimlo'r effaith lawn. Byddai angen cynnydd yn Nhreth y Cyngor o 6.94% i ddarparu ar gyfer chwyddiant yn unig pe na bai cynnydd yn y grant cyffredinol.

6.5 Nododd y CATC y llynedd faes o risg yn y dyfodol wrth weithredu Fframwaith Cymwysterau Addysg yr Heddlu (PEQF). Bwriad y fframwaith hwn yw sicrhau bod yr heddlu wedi'u hyfforddi i safon gradd/ôl-radd. O ran costau, bydd cost ychwanegol

ffioedd dysgu/hyfforddwyr mewnol ychwanegol a bydd gweithwyr yn methu diwrnodau o waith yn ystod y flwyddyn 1^{af} ac yn ystod yr 2^{il} a'r 3^{edd} flwyddyn newydd o hyfforddiant. Mae 3 ffordd o fanteisio ar y Fframwaith Cymwysterau; cwrs 2 flynedd i raddedigion, cwrs 3 blynedd israddedig yn arwain at radd fel Swyddog Heddlu cyflogedig a thrydydd llwybr o radd mewn Plismona mewn sefydliad addysg heb fod yn cael eich cyflogi fel Swyddog Heddlu. Mae costau a chyfraddau tynnu pobl o'r gwaith yn dal i gael eu cyfrifo, ond mae amcangyfrifon wedi'u cynnwys yn y CATC yn seiliedig ar gyfraddau recriwtio cyfredol ac amcangyfrif o'r bobl a fydd yn cael eu tynnu o'r gwaith yn ychwanegol gyda Swyddogion ychwanegol yn eu lle. Mae costau sylweddol yn y dyfodol ond maent yn is na'r rhai a amcangyfrifwyd yn y CATC diwethaf.

Dewis A - Carfanau Cymysg gyda 50% o Brentisiaethau a 50% o Ddiplomâu Graddedig

Costau ychwanegol

Categori	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25
Ffioedd Dysgu	£21,250	£162,000	£392,625	£534,375	£558,000	£558,000
30% o gostau tynnu pobl o'u gwaith	£0	£47,250	£637,875	£1,063,125	£1,134,000	£1,134,000
Cyfanswm y Costau	£21,250	£209,250	£1,030,500	£1,597,500	£1,692,000	£1,692,000

- 6.6 Mae'r Rhaglen Gyfalaf gyfredol yn nesáu at gael ei chwblhau wedi'i hariannu'n bennaf o gronfeydd wrth gefn. Mae strategaethau Ystadau, TG a Fflyd at y dyfodol yn cael eu pennu a byddant yn arwain at ofynion buddsoddi newydd. Nid yw'r Grantiau Cyfalaf yn ddigon i ariannu 1/3 o'r Rhaglen Amnewid Cerbydau flynyddol; ni ellir ond defnyddio cronfeydd wrth gefn unwaith. Mae amcangyfrif o £0.4 miliwn wedi'i gynnwys mewn amcangyfrifon o 2020-21 i ariannu buddsoddiadau cyfalaf drwy fenthyca. Bydd penderfyniadau terfynol ar hyn yn seiliedig ar achosion busnes ond mae'n ddarbodus cynnwys swm yn yr amcangyfrifon gan nad oes unrhyw ffynhonnell newydd arall o gyllid cyfalaf.
- 6.7 Mae grantiau wedi cynyddu at 2019-20, ond nid oes unrhyw arwydd y bydd hyn yn parhau yn 2020-21. Rhagdybir y byddant yn parhau'r un fath yn y blynyddoedd i ddod. Mae amcangyfrif o gynnydd o 0.25% yn y sylfaen drethu wedi ei gynnwys yn y ffygyrau.
- 6.8 Roedd cylch cynllunio 2017-18 yn cynnwys adolygiadau gwasanaeth oedd yn ymdrin â 41% o'r Heddlu sef gwariant staff o £50 miliwn. Roedd y rhain yn cynnwys adnoddau patrolio a'r cysylltiad â'r Uned Adnoddau Rheoli, adnoddau ymchwilio, plismona ffyrdd, gwasanaethau fforensig, y ddalfa, Adnoddau Dynol, prosiectau a gwasanaethau glanhau. Roedd yr adolygiadau hyn ar gamau gwahanol. Mae'r Uned Adnoddau Rheoli wedi'i gweithredu ac mae canfyddiadau cychwynnol yr Adolygiad Ymchwiliadol wedi'u hadrodd. Dygwyd elfennau gweithredol yr adolygiadau cyfredol, yn ogystal â'r elfennau ychwanegol, ynghyd o fewn y Rhaglen Gwelliant Gweithredol (RhGG) yn ystod 2018-19.

- 6.9 Roedd y RhGG yn cynnal adolygiad ar 47% o'r Heddlu yn seiliedig ar dystiolaeth; arweiniwyd hwn gan dîm o swyddogion gweithredol gyda chefnogaeth yr Uned Gallu a Galw, yr Adran Gyllid, Adnoddau Dynol ac eraill. Y meysydd a drafodwyd oedd
- **Adolygiad Ymchwiliadol** – Roedd yr Adolygiad yn canolbwyntio ar yr adnoddau ymchwiliadol gofynnol ar lefel leol i ymdrin â newid yn y galw. Y cynnig yw cynyddu'r adnoddau sydd ar gael o 32; byddant yn gyfuniad o adnoddau ditectif ac ymchwilwyr cefnogaeth gymunedol yr Heddlu. Mae mwy o alw wedi arwain at gynnydd o 30% i 50% o droseddau y mae angen 100 diwrnod neu fwy i ymchwilio iddynt.
 - **Plismona Cymdogaethau** – Mae buddsoddiad HGC mewn timau plismona cymdogaethau i'w weld yn uwch na Heddluoedd eraill o fewn proffiliau gwerth am arian Arolygiaeth Cwnstabiliaeth ei mawrhydi, a HGC yw'r uchaf o ran niferoedd Swyddogion Cymorth Cymunedol yr Heddlu fesul 1000 o'r boblogaeth. Casglodd yr adolygiad y gellid cynnal darpariaeth y gwasanaeth drwy gwtogi 59 o Swyddogion Cymorth Cymunedol, 21 o Heddweision a 6 Sarsiant dros ddwy flynedd.
 - **Adolygiad Heddweision a Sarsiantiaid Gwasanaeth Lleol yr Heddlu** – Roedd yr adolygiad yn edrych ar ffiniau ardaloedd, patrymau sifftiau a chyfraddau sarsiantiaid i heddweision a'r ffordd orau o ymdrin â newid yn y galw. Y canlyniad oedd parhau â'r opsiwn o 10 ardal (yn hytrach na'r un am 8 ardal) a newid y patrymau sifftiau i opsiwn 4 tîm. Bydd hyn yn golygu bod angen 5 sarsiant a 4 heddwys yn ychwanegol.
 - **Adolygiad ar Ddalfeydd** – Roedd yr adolygiad yn edrych ar lefelau staffio a phatrymau sifftiau ac roedd rôl newydd penderfynwr yng Ngwasanaeth yr Heddlu wedi'i chynnwys. Bydd cwtogiad cyffredinol o 3 swydd, ond mae rôl y penderfynwr yng Ngwasanaeth yr Heddlu wedi'i chynnwys yn y niferoedd sefydledig.
 - **Uned Rheoli Digwyddiadau** – Roedd yr adolygiad yn ystyried sut roedd digwyddiadau'n cael eu rheoli, sut y gellid defnyddio'r system uwchraddio i leihau galw a diffinio cyfrifoldebau o ran rheoli digwyddiadau'n glir er mwyn osgoi ailadrodd. Bydd ei gweithredu'n golygu arbed 12 swydd.
- 6.10 Mae'r holl adolygiadau uchod yn gysylltiedig â'i gilydd; roedd hyn wedi'i ystyried, yn ogystal â chysylltiadau ag ardaloedd eraill yn rhan o'r Rhaglen. Mae llawer o waith ymgynghori wedi'i wneud ac mae'r ymgynghoriad terfynol ar batrymau sifftiau'n dal i fynd. I ddechrau, byddai'r Rhaglen yn cael ei gweithredu dros dair blynedd ond mae bellach wedi'i phennu dros ddwy flynedd. Mae'r canlyniadau'n cyfrannu at y cynllun arbedion cyffredinol a'r cynlluniau ail-fuddsoddi isod, ond o ran y RhGG, mae'r tabl isod yn crynhoi'r sefyllfa arbedion ac ail-fuddsoddi.

Arbedion	2019-20	2020-21	2021-22
	£000	£000	£000
Arbediad y RhGG			
Plismona cymdogaethau	1,638	1,493	0
Y ddalfa	-73	82	82
Rheoli digwyddiadau	172	222	0
Cyfanswm	1,737	1,798	82
Ail-fuddsoddi yn y RhGG			
Ymateb	86	428	0
Adolygiad ymchwiliadol	797	-25	0
Cyfanswm a ail-fuddsoddwyd	884	403	0
Arbediad net	853	1,394	82

6.9 Daeth adolygiadau eraill sydd ar fynd a'r adolygiad blynyddol o'r gyllideb o hyd i £1.095 miliwn o arbedion eraill yn 2019-20. Roedd y rhain yn cynnwys arbediad ar y Cynllun Ariannu Preifat a darpariaeth lanhau o fewn yr Adran Ystadau, gweithredu'r adolygiad Staff Fforensig ac arbedion effeithlonrwydd y daethpwyd o hyd iddynt dan sawl pennawd yn y gyllideb. Ceir hyd i arbedion yn y dyfodol yn rhan o waith yr Uned Galw a Gallu gyda'r Prosiectau Digidol a'r Swyddfa Rheoli Rhaglenni. Mae'r cynllun arbedion wedi'i gadarnhau ar gyfer y flwyddyn nesaf a'r cynllun drafft ar gyfer y dyfodol i'w weld isod.

Arbedion	2019-20	2020-21	2021-22	2022-23	2023-24
	£000	£000	£000	£000	£000
RhGG/Uned Galw a Gallu					
Plismona cymdogaethau	1,638	1,493	0	0	0
Y ddalfa	-73	82	82	0	0
Rheoli digwyddiadau	172	222	0	0	0
Adolygiadau Digidol/Uned Galw a Gallu	0	500	250	250	250
Meysydd adolygu eraill					
Contractau TG	0	75	75	0	0
Ystadau gan gynnwys y Cynllun Ariannu Preifat/Glanhau	425	175	0	0	0
Fforensig	100	0	0	0	0
Caffael	20	80	0	0	0
Arbedion Adolygu'r Gyllideb - Atebolrwydd cyflogwr/cyhoeddus	150	0	0	0	0
Adran Gweinyddu Cyfiawnder – 2 Trwyddedu arfau tanio	100	0	0	0	0
Adolygiad o'r Gyllideb	300	0	0	0	0
Cyfanswm	2,832	2,628	407	250	250

6.10 Yn ystod y broses gynllunio, daeth yn amlwg bod technoleg ddigidol yn faes sydd angen buddsoddi ynddo, oherwydd y gofynion cenedlaethol a'r manteision mae technoleg yn eu darparu. Bydd hyn yn golygu uwchraddio'r caledwedd presennol, a newid prosesau busnes er mwyn gwneud y mwyaf o'r manteision a fydd, yn eu tro, yn darparu arbedion effeithlonrwydd ychwanegol. Mae datblygiadau digidol wedi'u rhannu'n 3 maes: Symudedd a Gallu, Rheoli Galw a Thechnoleg i ategu casglu tystiolaeth. Yn ychwanegol at y rhain, mae prosiectau sy'n ymwneud â Thrawsnewid y

Gweithlu, Cydweithio a Phartneriaethau a Datblygu Gweithredol a Busnes angen buddsoddiadau ychwanegol yn y Swyddfa Rheoli Rhaglenni a pharhad yr Uned Galw a Gallu. Mae hyn yn gofyn am fuddsoddiad cyffredinol o £1.480 miliwn yn 2019-20; a £0.755 miliwn o hwnnw'n fuddsoddiad cylchol mewn technoleg yn seiliedig ar gytundebau cenedlaethol a symud tuag at gytundeb trwyddedu ar gyfer meddalwedd Microsoft (Rhaglen Alluogi Genedlaethol) a £0.725 miliwn am staff Rheoli Prosiectau a Chefnogi (2 TG; 5 Swyddog Rheoli Prosiectau a 6 yn yr Uned Galw a Gallu).

- 6.11 Nodwyd meysydd twf eraill fel cyfraniadau at gyrff Rhanbarthol a Chenedlaethol. Mae hyn yn cynnwys cyfraniad newydd tuag at Dîm Cydweithio Cymru Gyfan a chyfraniadau a thimau Cydweithio Gogledd-orllewin Prydain. Nodwyd gofynion ychwanegol hefyd o fewn Darpariaethau Meddygol Dalfeydd, cefnogaeth Camerâu'r Corff a Gwiriadau. Mae'r cyfansymiau a ail-fuddsoddwyd i'w gweld yn y tabl isod. Mae'r ail-fuddsoddiadau hyn o £2.793 miliwn yn cael eu hariannu o'r arbedion effeithlonrwydd y daethpwyd o hyd iddynt, sef £2.832 miliwn.

Ail-fuddsoddi	2019-20	2020-21	2021-22	2022-23	2023-24
	£000	£000	£000	£000	£000
RhGG - Perfformiad	86	428	0	0	0
RhGG - Adolygiad ymchwiliadol	797	-25	0	0	0
Fframwaith Cymwysterau Addysg yr Heddlu	21	779	656	213	24
Benthyca cyfalaf	0	400	0	0	0
TG - Rhaglen alluogi genedlaethol/digideiddio	877	305	0	0	0
Swyddfa Rheoli Rhaglenni	338	0	0	0	0
Uned Galw a Gallu	265	0	0	0	0
Adolygiad o wasanaethau meddygol - Darpariaeth yn y ddalfa/Nyrsys Canolfannau Atgyfeirio Ymosodiadau Rhywiol	123	0	0	0	0
Atal troseddau - Datrys problemau	58	0	0	0	0
Cyfraniad i gyrff - Cymru gyfan, Gogledd-orllewin Prydain, Polisi Arfau Tanio, ac ati	170	0	0	0	0
Arall - cefnogaeth camerâu'r corff a gwiriadau	57	0	0	0	0
Cyfanswm	2,793	1,887	656	213	24

- 6.12 **Ychwanegedd** - Mae setliad y gyllideb gan y Swyddfa Gartref eleni ychydig yn well na'r disgwyl. Yn ychwanegol at hyn, mae'r llythyr sy'n cyd-fynd ag o gan y Swyddfa Gartref yn rhoi cefnogaeth gryf i heddluoedd geisio derbyn cymaint o arian ag y gallant drwy braesept Treth y Cyngor. Awgrymir y dylai'r heddluoedd geisio cynyddu praesept Treth y Cyngor o hyd at £24 y flwyddyn ar gyfer eiddo Band D. Credir y bydd y rhan fwyaf helaeth o'r heddluoedd yn ceisio gwneud hynny gyda chefnogaeth eu Comisiynwyr a'u Paneli Heddlu a Throsedd. Cydnabyddir hefyd fod Heddlu Gogledd Cymru eisoes yn derbyn cefnogaeth ariannol gref gan y gymuned leol. Bydd cynyddu Treth y Cyngor £19.98 yn hytrach na £24 yn caniatáu buddsoddiadau cyflawnadwy o £2.6 miliwn i gefnogi amcanion y Comisiynydd a blaenoriaethau'r Prif Gwnstabiliaid gan gyfyngu ar y cynnydd i drethdalwyr. I ddod i'r casgliad hwn, ystyriwyd y mater gan ddefnyddio proffiliau gwerth am arian Arolygiaeth Cwnstabiliaeth ei mawrhydi, data perfformiad yr Heddlu, dealltwriaeth o'r galw a'r gallu o'r Rhaglen Gwelliant Gweithredol, Datganiad Rheoli'r Heddlu a barn broffesiynol arweinwyr gwasanaethau a'u timau. Drwy ymrwymo £0.675 miliwn o hyn tuag at wariant nad yw'n wariant cylchol, bydd

hyn hefyd yn galluogi i gyllideb 2020-21 gael ei mantoli yn seiliedig ar y rhagdybiaethau uchod. Bydd hyn yn cynyddu nifer y Swyddogion o 34 a Staff o 6. Yn 2019-20, bydd angen recriwtio 90 o swyddogion newydd yn hytrach na 54 fel y cynlluniwyd.

6.13 Y meysydd y cytunwyd i fuddsoddi ynddynt yw

- **Cynyddu capasiti a gallu gweithredol a rhagweithiol**
Nod - sefydlu tasglu wedi'i arwain yn ganolog. Darparu capasiti deinamig ychwanegol i frwydro yn erbyn trosedd yn rhagweithiol a darparu canlyniadau trawsnewidiol tuag at flaenoriaethau gweithredol.
Budd - Darparu adnodd deinamig a hyblyg o ran troseddau lefel 1 / lefel 2 a gwella sgiliau i gefnogi'r gwasanaeth i fod yn rhagweithiol. Capasiti i bennu tasgau'n uniongyrchol ac yn rhagweithiol mewn perthynas ag unigolion, safleoedd a lleoliadau penodol a nodir trwy fentrau datrys problemau uwch ar draws Gogledd Cymru.
- **Cynyddu capasiti a gallu o ran troseddau difrifol a threfnedig**
Nod - cynyddu capasiti o ran troseddau difrifol a threfnedig i ganolbwyntio ar weithredoedd i fynd i'r afael â throseddau difrifol, rhwydweithiau cyflenwi cyffuriau a llinellau sirol sy'n dod yn fwy soffistigedig a niferus.
Buddion - Gwell gallu i drechu troseddau difrifol a threfnedig. Bydd capasiti ychwanegol yn galluogi'r Uned Troseddau Difrifol a Threfnedig i wella ei heffaith gyffredinol ar y flaenoriaeth hon i'r Heddlu ac yn sicrhau bod tactegau a gweithrediadau'n cael eu cwblhau i ddarparu gwell perfformiad.
- **Cynyddu capasiti Pwyntiau Cyswllt Unigol dadansoddi a ffonau**
Nod – Gwella'r capasiti i ddod o hyd i dargedau a chasglu gwybodaeth trwy ddata cyfathrebu.
Budd - Bydd gwybodaeth gywir sy'n cael ei datblygu drwy hyn yn helpu i fyrhau ymholiadau ac yn sicrhau bod ymchwiliadau'n cael eu targedu'n gywir.
- **Datblygu a gweithredu tîm newydd ar gyfer troseddwy'r ar ffo**
Nod - Dod o hyd i bobl y mae'r heddlu'n chwilio amdanynt am nifer o droseddau ac y credir eu bod yng Ngogledd Cymru a'u dal.
Budd - Dod â phobl mae'r Heddlu'n chwilio amdanynt ger bron y llysoedd. Bydd y siawns o gael eu dal yn lleihau'r tebygolrwydd y bydd troseddwy'r yn ceisio dod i gymunedau Gogledd Cymru.
- **Cynyddu'r capasiti ar gyfer archwiliadau fforensig digidol**
Nod - Galluogi'r Uned Fforensig Ddigidol i gynnal cytundebau lefel gwasanaeth cyfredol sydd ar waith ar draws y sefydliad a pharhau i gefnogi ymchwilyr i droseddau difrifol a chymhleth.
- **Budd** - Gan fod yr Uned Fforensig Ddigidol yn rhoi cefnogaeth amhrisiadwy i Dîm Ymchwilio Ar-lein yr Heddlu a'r holl ymchwiliadau, sydd wedi gweld cynnydd blynyddol yn y galw a mwy o achosion cymhleth sy'n gysylltiedig â materion diogelu, bydd mwy o staff i'r Uned yn sicrhau bod llai o debygolrwydd o oedi wrth brosesu ymchwiliadau i droseddau. Bydd hefyd yn lleihau'r angen i ddefnyddio gwasanaethau allanol ac, o bosib, oedi ar waith fforensig digidol pwysig.

- **Mwy o Swyddogion Cam-drin Domestig**

Nod - Galluogi Swyddogion Cam-drin Domestig i ateb y galw cynyddol a lleihau'r elfennau o fod yn agored i niwed sy'n gysylltiedig â dioddefwyr camdriniaeth ddomestig.

Budd - Mae Swyddogion Cam-drin Domestig yn cefnogi, cyfeirio a chydweithio'n agos gyda sefydliadau partneriaid i helpu dioddefwyr cam-drin domestig. Mae data cyfredol yn dangos cynnydd sylweddol o ran troseddau domestig, a chyfran fawr o ddiodeswyr angen cymorth uniongyrchol gan Swyddog Cam-drin Domestig. Mae HGC hefyd yn gweithio dan ganllawiau SafeLives felly ystyrir bod cynyddu nifer y Swyddogion Cam-drin Domestig yn hanfodol os ydym am barhau i ddarparu'r gwasanaeth fel mae ar hyn o bryd.

- **Mwy o Swyddogion yn yr Uned Troseddwy Rhyw a Threisgar**

Nod - Galluogi swyddogion yr Uned Troseddwy Rhyw a Threisgar i reoli'r troseddwy presennol a chefnogi mwy o waith datrys problemau ataliol gyda'r rhai sy'n peri'r risg fwyaf i gymunedau.

Budd - Bydd mwy o swyddogion yn yr Uned yn creu gwytnwch i wynebu'r galw uwch i reoli troseddwy a'r disgwyliad i wneud mwy o waith ataliol gyda phobl sydd wedi'u hasesu fel rhai risg uchel ac uchel iawn.

- **Cynyddu ymarferoldeb Onyx a darparu gallu o ran Camfanteisio Troseddol ar Blant**

Nod - Datblygu'r uned Onyx yn Uned Camfanteisio ar Blant lle gellir dod o hyd i ddiodeswyr Camfanteisio Rhywiol ar Blant a Chamfanteisio Troseddol ar Blant, ymgysylltu â nhw a'u cefnogi gan ddefnyddio dull amlasiantaeth.

Budd - Bydd datblygu'r uned yn galluogi cefnogi ac ymgysylltu â diodeswyr Camfanteisio Troseddol ar Blant yn well, sy'n her ar hyn o bryd. Bydd gwell capasiti yn proffesiynoli ac yn gwella'r gefnogaeth sy'n cael ei darparu i rai o blant mwyaf bregus ein cymunedau a bydd yn dwyn datrysiadau amlasiantaeth ynghyd i fynd i'r afael â materion cymhleth Camfanteisio Rhywiol a Throseddol ar Blant yn gymesur.

- **Hwylusydd Tasgau a Chydlynu Amlasiantaethol**

Nod - Cydlynu, hwyluso a goruchwyllo cyfarfodydd amlasiantaeth troseddwy ar gyfer Cam-drin Domestig.

Budd - Byddai'r Hwylusydd yn pennu'r troseddwy Cam-drin Domestig mwyaf niweidiol o ddata'r Heddlu gan ddefnyddio proses ddadansoddol Diweddaedd, Amllder a Difrifoldeb a data partneriaid a dull y cytunwyd arno i dargedu pob troseddwr. Mae tystiolaeth sy'n cael ei chefnogi gan yr Arolygiaeth Cwnstabiliaeth yn awgrymu bod ffocws amlasiantaeth ar ddatrys problemau.

- **Diweddarau gynau taser i'r fersiwn ddiweddaraf a chynyddu nifer y Swyddogion y gellir eu hanfon o 300 i 400**

Nod - Disodli cyfarpar sydd ar ddiwedd ei oes a chynyddu'r nifer o swyddogion hyfforddedig o 100

Budd - Swyddogion a'r cyhoedd yn fwy diogel. Cost yn seiliedig ar gontract 5 mlynedd sy'n rhannu'r gost ac yn rhoi gwarant ar yr uwchraddiad a'r cyfarpar (cetris ac ati) dros y disgwyliad oes o 5 mlynedd.

- **Cronfa arloesi**
Nod - Cronfa i hybu arloesi a hybu profi syniadau newydd.
Budd - Caniatáu dod o hyd i fuddion yn sydyn a datblygu galluoedd newydd yn gyflym.

Paratoad digidol

Nod - Ariannu buddsoddiadau mewn cyfarpar TG.

Buddion - Buddsoddi mewn dyfeisiau ar gyfer swyddi gweithredol wedi'u targedu er mwyn mwy o hyblygrwydd, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd.

- **Paratodau Profiadau Niweidiol yn ystod Plentyndod trwy Gronfa'r Comisiynydd**
Nod - Darparu cyllid i sefydliadau partner sy'n mynd i'r afael â phrofiadau niweidiol yn ystod plentyndod.
Buddion - Annog a hyrwyddo cydweithio gan warchod y rhai mwyaf bregus yn ein cymunedau.

6.13 Isod, mae cyfanswm y buddsoddiadau.

	Ychwanegedd	Swyddogion Cyfwerth â llawn amser	Staff Cyfwerth â llawn amser	Cyfanswm Cylchol £'000	Cyfanswm Sefydlu £'000
1	Cynnydd mewn capasiti a gallu gweithredol a rhagweithiol	16	1	783	115
2	Cynnydd mewn capasiti a gallu o ran troseddau difrifol a threfnedig	6		254	8
3	Cynyddu capasiti Pwyntiau Cyswllt Unigol dadansoddi a ffonau		3	114	8
4	Datblygu a gweithredu tîm newydd ar gyfer troseddwy'r ar ffo	3		132	19
5	Cynyddu'r capasiti ar gyfer archwiliadau fforensig digidol	1	1	84	5
6	Nifer uwch o Swyddogion Cam-drin Domestig	3		127	4
7	Mwy o Swyddogion yn yr Uned Troseddwy'r Rhyw a Threisgar	3		127	4
8	Cynyddu ymarferoldeb Onyx a darparu gallu o ran Camfanteisio Troseddol ar Blant	2		84	3
9	Hwylusydd Tasgau a Chydlynu Amlasiantaethol		1	38	2
10	Diweddarau a gwella gynau taser			136	
11	Cronfa arloesi			60	
12	Paratodau Buddsoddiadau Digidol				407
13	Paratodau Profiadau Niweidiol yn ystod Plentyndod trwy Gronfa'r Comisiynydd				100
	Cyfanswm buddsoddiadau ar gyfradd o £19.98/7.74% o gynnydd yn Nhreth y Cyngor	34	6	1,939	675

7. Risgiau

- 7.1 Bydd y Llywodraeth yn cynnal adolygiad o wariant yn 2019 fel sail i ddyrannu cyllid yn 2020-21, sy'n golygu bod ansicrwydd mawr ynghylch cyllid. Mae ansicrwydd Brexit a'r effaith economaidd ddilynol yn creu mwy o ansicrwydd.
- 7.2 Un o'r risgiau mwyaf dros y blynyddoedd nesaf yw'r fformiwla gyllid oherwydd y sensitifrwydd a'r ansicrwydd ynglŷn â'r fformiwla newydd. Roedd y ffigyrau a ddarparwyd gan y Swyddfa Gartref yn ystod adolygiad 2015-16 yn dangos dyraniad Gogledd Cymru'n cynyddu o 1.03% i 1.06% o'r cyfanswm. Roedd hyn yn golygu £2 filiwn o gyllid ychwanegol. Roedd amcangyfrifon a ddarparwyd gan Ddyfnaint a Chernyw wedyn yn dangos dyraniad Gogledd Cymru'n gostwng £14.5 miliwn, sy'n dangos sensitifrwydd unrhyw newidiadau. Nid yw'r Swyddfa Gartref wedi nodi eu bwriadau o ran adolygu'r fformiwla.
- 7.3 Mae risgiau cenedlaethol a lleol newydd a rhai'n dod yn fwy amlwg y mae'n rhaid darparu adnoddau ar eu cyfer fel Camfanteisio'n Rhywiol ar Blant a Throseddau Seiber. Mae dyraniadau ychwanegol wedi'u gwneud ond mae'r rhain yn feysydd dwys o ran adnoddau a bydd angen eu hasesu ymhellach yn y dyfodol. Yn lleol, bydd datblygu'r Carchar yn Wrecsam a Gorsaf Bŵer Niwclear Wylfa B yn creu galw am adnoddau plismona. Yn ychwanegol at hyn, mae asiantaethau eraill yn y sector cyhoeddus yn gweld eu cyllidebau'n lleihau a allai hefyd gynyddu'r galw ar wasanaeth yr Heddlu.
- 7.4 Mae datblygiadau cenedlaethol fel Fframwaith Cymwysterau Addysg yr Heddlu a nodir yn yr adrannau blaenorol yn creu risgiau ariannol a gweithredol. Roedd y system yn lle system gyfathrebu'r Heddlu i fod i ddarparu arbedion, ond nid yw hyn wedi'i gadarnhau ac mae oedi wedi dod â chostau ychwanegol sy'n annhebygol o gael eu talu'n ganolog.
- 7.5 Mae'r cynlluniau ar gyfer yr arbedion yn 2018-19 yn cael eu gweithredu; er hynny, mae'n dal cwblhau'r arbedion posib' ar gyfer 2019-20 a 2020-21. Mae'r cynlluniau hyn rhai aeddfed ac mae disgwyl i'r arbedion hyn gael eu cyflawni o fewn y cyfnod o ddwy flynedd. Mae cynlluniau y tu hwnt i 2020-21 yn cael eu datblygu. Nid yw holl arbedion y dyfodol dan reolaeth yr Heddlu, er enghraifft, bydd arbedion cydweithio'n dibynnu ar heddluoedd a sefydliadau eraill.
- 7.6 Mae'r amcangyfrifon o'r cyllidebau a nodir yn seiliedig ar ragdybiaethau cynllunio ynglŷn â chytuno ar gynnydd yn Nhreth y Cyngor. Pe bai hwn yn cael ei ostwng, byddai pob gostyngiad o 1% yn golygu toriad ychwanegol o £0.752 miliwn i gyllidebau.
- 7.7 Mae'r Swyddfa Gartref wedi brigdorri'r symiau a ddyrennir i ardaloedd yr Heddlu dros y blynyddoedd diwethaf i ariannu unedau a mentrau cenedlaethol. Mae brigdorri wedi cynyddu 26% dros y 3 blynedd ddiwethaf, i gyfanswm o £1.029 miliwn. Gallai unrhyw fentrau newydd arwain at frigdorri eto.
- 7.8 Gellid gwneud mwy o doriadau pe bai'r hinsawdd economaidd yn gwaethygu. Mae pob toriad ychwanegol o 1% i Gyllid Grant cyffredinol yn ostyngiad ariannol o £.732 miliwn.

- 7.9 Gan fod 80% o'r gyllideb net yn cael ei wario ar gyflogau, gall unrhyw fân gynnydd i gyflogau, cyfraniadau pensiwn neu gyfraniadau Yswiriant Gwladol, Ardoll Brentisiaethau, neu unrhyw wariant arall sy'n gysylltiedig â chyflogau gael effaith anghymesur ar y gyllideb. Mae pob cynnydd cyflog o 1% yn golygu cynnydd o £1.230 miliwn yn ychwanegol mewn costau dros flwyddyn. Mae cynnydd o ran costau pensiwn, fel y gwelwyd yn 2019-20, hefyd yn gallu cael effaith sylweddol ar gyllidebau. Os nad yw grantiau'n cynyddu'n unol â chostau chwyddiant, mae cost chwyddiant cyflog un ai'n gorfod dod o Dreth y Cyngor neu o arbedion. Mae'r risg nad yw chwyddiant yn cael ei gydnabod yn setliad y Llywodraeth yn un sylweddol.
- 7.10 Mae chwyddiant wedi bod yn isel yn y blynyddoedd diwethaf ac mae rhagdybiaethau'r gyllideb yn adlewyrchu hynny, ond gallai hyn newid, yn enwedig o ran pethau fel tanwydd ac ynni lle gall prisiau fod yn anwadal.
- 7.11 Mae'r tabl isod yn dangos sensitifrwydd y prif ragdybiaethau.

Prif Newidynnau	£ miliwn
Newid o 1% yn Nhreth y Cyngor	0.752
Newid o 1% yn y grant	0.732
Newid o 1% yn y cyflogau	1.230
Newid o 1% mewn chwyddiant cyffredinol	0.420

8. Cyfalaf

- 8.1 Mae'r Rhaglen Gyfalaf gyfredol, sydd wedi bod ar waith ers 2013-14, yn tynnu tua'i therfyn. Erbyn diwedd 2018-19 bydd y canlynol wedi'i gyflawni
- 4 cyfleuster mawr newydd yn Llangefni, Llandudno a Wrecsam (2 adeilad)
 - 20 cyfleuster wedi'i ailwampio ac adleoliadau
 - Parhau â'r Rhaglen Amnewid Cerbydau
 - Uwchraddio rhwydweithiau, gweinyddwyr, byrddau gwaith, dyfeisiau symudol a newid systemau technoleg yr Ystafell Reoli.
- 8.2 Mae angen buddsoddi parhaus yn asedau a seilwaith yr Heddlu, er mwyn sicrhau arferion gwaith effeithlon a modern. Mae strategaethau ystadau, TG a'r fflyd wedi cael eu diweddarau a byddant yn llywio'r Rhaglen Gyfalaf tymor canolig newydd a fydd yn cael ei chwblhau dros y 12 mis nesaf. Mae cynlluniau o'r manylion wedi eu llunio ar gyfer Rhaglen ddrafft 2019-20 ac mae amcangyfrifon wedi eu cynnwys ar gyfer datblygiadau yn y dyfodol, a bydd y rhain yn destun achosion busnes cyn rhoi unrhyw gymeradwyaeth i fwrw ymlaen â nhw.

- 8.3 Bydd Rhaglen 2019/20 yn cynnwys cwblhau dalfa, pencadlys a chyfleusterau tref Wrecsam; hwn yw'r prosiect mwyaf y mae Heddlu Gogledd Cymru wedi ymgymryd ag o erioed. Bydd y rhaglenni amnewid ar gyfer y Fflyd a TG yn parhau.
- 8.4 Roedd Rhaglen Ystadau 2019-20 yn cynnwys darpariaeth i ddatblygu Gorsaf Heddlu Pwllheli. Mae gwaith yn y dyfodol yn cael ei nodi fel rhan o'r Strategaeth Ystadau.
- 8.5 Mae angen buddsoddiad sylweddol ar gyfer isadeiledd TG. Mae hwn yn cael ei gyfarwyddo gan Fwrdd y Rhaglen Trawsnewid Digidol. Bydd y mater personol o lechi electronig a dyfeisiau tebyg i staff a swyddogion gweithredol yn galluogi iddynt symud a defnyddio'r Rhaglen Alluogi Genedlaethol o ran y feddalwedd ddiweddaraf sydd ar gael. Mae achosion busnes amlinellol wedi'u darparu ym mhob maes ac mae'r achosion manwl a'r buddion busnes i gael eu cwblhau dros y misoedd nesaf. Mae'r Rhaglen hefyd yn cynnwys newid cyfarpar camerâu corff am gyfarpar newydd.

Offer Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu

Llechi electronig personol a dyfeisiau tebyg	900
Isadeiledd y Rhaglen Alluogi Genedlaethol /SailPoint/dolenni'r we	471
Meddalwedd cysylltedd	85
Uwchraddiadau WiFi	500
Sain-weledol gweithlu digidol	200
Sengl ar-lein gartref	40
Diwedd oes – amryw systemau	1,380
Camerâu corff	400

- 8.6 Mae'r rhaglen yn fforddiadwy ac wedi'i hariannu yn defnyddio grantiau, cronfeydd wrth gefn, refeniw uniongyrchol a benthyca. Y strategaeth gyffredinol yw lleihau benthyca a gwneud y mwyaf o'r symiau yn y gyllideb refeniw drwy ddefnyddio cyfraniad refeniw uniongyrchol a derbyniadau cyfalaf sydd, yn eu tro, yn lleihau taliadau llog.
- 8.7 Mae'r ffigyrau cyfalaf i'w gweld yn Atodiad C; bydd y cynllun manwl terfynol yn cael ei gymeradwyo'n ffurfiol fel rhan o'r Strategaeth Gyfalaf sy'n cynnwys Strategaethau'r Cod Darbodus a Rheoli'r Trysorlys.

8.8 Rhaglen Gyfalaf 2019-20 i 2024-25

	£'000
GWARIANT:	CYFANSWM
Rhaglen Ystadau	17,129
Cerbydau ac offer arall	8,355
Offer technoleg gwybodaeth a chyfathrebu	7,641
	33,125

CYLLID:

Grant Cyffredinol y Swyddfa Gartref	2,772
Cyfraniadau refeniw	6,116
Cronfeydd wrth gefn a glustnodwyd	2,528
Derbyniadau cyfalaf	1,600
Benthyca ar gyfer Ystadau	16,004
Benthyca ar gyfer Rhaglen Newid Offer	4,105
Cyfanswm	33,125

9. Cronfeydd wrth gefn

- 9.1 Mae'n ddyletswydd ar y Comisiynydd i sicrhau bod ganddo gronfeydd wrth gefn digonol i reoli risgiau. Yn ogystal â'r risgiau ariannu a'r rhagolygon uchod, mae'n rhaid i'r Comisiynydd baratoi ar gyfer risg gwariant (gwario mwy na'r gyllideb), a digwyddiadau mawr costus, trychinebau naturiol neu ddigwyddiadau eraill nad oes modd eu rhagweld. Mae elfen o'r risg yma wedi'i rheoli yn ystod y flwyddyn drwy'r cyllidebau arian at raid. Mae'r rhain wedi'u lleihau ac mae cyfran uwch o'r risg honno wedi'i throsglwyddo i'r cronfeydd wrth gefn.
- 9.2 Adolygir y cronfeydd wrth gefn fel rhan o'r broses gyllidebol ac wrth gynhyrchu Datganiad Cyfrifon ar ddiwedd y flwyddyn ariannol.
- 9.3 Y bwriad yw lleihau'r cronfeydd wrth gefn o £25.8 miliwn i £16.9 miliwn dros y 5 mlynedd nesaf. Bwriedir buddsoddi yn defnyddio'r gronfa rheoli i wneud y newidiadau angenrheidiol yn ystod y ddwy flynedd nesaf. Ceir disgrifiad o bob cronfa ar ddiwedd yr adran.
- 9.4 Mae'r cronfeydd wrth gefn yn agosáu at ran isaf yr ystod sy'n dderbyniol, gan ystyried y risgiau ariannol sydd wedi eu trosglwyddo i'r cronfeydd wrth gefn o'r cyllidebau blynyddol dros y blynyddoedd diwethaf. Bydd unrhyw wariant sylweddol sydd heb ei gynllunio yn golygu y bydd angen ailgyflenwi'r cronfeydd wrth gefn er mwyn rheoli risgiau yn y dyfodol.

Sefyllfa Cronfeydd wrth Gefn

<i>Cronfeydd wrth gefn y gellir eu defnyddio</i>	31.3.19	31.3.20	31.3.21	31.3.22	31.3.23
	Balans	Balans	Balans	Balans	Balans
	£	£	£	£	£
	miliwn	miliwn	miliwn	miliwn	miliwn
Cronfa Derbyniadau Cyfalaf wrth Gefn	1.109	0.866	1.011	0.734	0.884
Balans y Gronfa Gyffredinol	5.189	5.189	5.189	5.189	5.189
Cronfa Gyffredinol wrth Gefn wedi'i Chlustnodi	14.683	11.502	11.333	11.145	10.840
Cyfanswm y Cronfeydd wrth Gefn y gellir eu defnyddio	20.981	17.557	17.533	17.068	16.913

Cronfeydd Cyffredinol wrth Gefn wedi'u Clustnodi

Disgrifiad	31.3.19	31.3.20	31.3.21	31.3.22	31.3.23
	£ miliwn	£ miliwn	£ miliwn	£ miliwn	£ miliwn
Buddsoddi Cyfalaf	0.448	0.000	0.000	0.000	0.000
Digwyddiadau Mawr	2.197	2.197	2.197	2.197	2.197
Cronfa Bensiwn Salwch wrth Gefn	0.915	0.915	0.915	0.915	0.915
Cronfa Yswiriant wrth Gefn	1.173	1.173	1.173	1.173	1.173
Cronfa wrth Gefn y Cynllun Ariannu Preifat	4.333	4.377	4.306	4.118	3.813
Diogelwch a Chynnal a Chadw Ystadau	0.834	0.834	0.834	0.834	0.834
Rheoli Newid	3.772	0.995	0.897	0.897	0.897
Cronfa wrth Gefn Partneriaethau	0.553	0.553	0.553	0.553	0.553
Cronfa Diogelwch Cymunedol y Comisiynydd	0.226	0.226	0.226	0.226	0.226
Cronfa Gyfreithiol Swyddfa'r Comisiynydd	0.051	0.051	0.051	0.051	0.051
Cronfa wrth Gefn Swyddfa'r Comisiynydd	0.181	0.181	0.181	0.181	0.181
Cyfanswm	14.683	11.502	11.333	11.145	10.840

9.4 Bydd defnyddio'r cronfeydd wrth gefn yn dibynnu ar y penderfyniadau terfynol ar wariant cyfalaf a'r sefyllfa refeniw derfynol yn 2018-19, felly mae'r tabl isod yn dangos y cynllun presennol i ddefnyddio'r cronfeydd wrth gefn a glustnodwyd i gefnogi gwasanaethau a lleihau'r pwysau ar y gyllideb refeniw. Os nad yw'r defnydd o'r gronfa wrth gefn yn hysbys (megis cronfa wrth gefn digwyddiadau mawr) ni ddangosir unrhyw newid. Mae manylion y sefyllfa a ragwelir mewn perthynas â chronfeydd wrth gefn ar ddiwedd bob blwyddyn wedi'u nodi yn y tabl.

9.5 Cyhoeddodd Gweinidog yr Heddlu ganllawiau newydd ynglŷn â thryloywder cronfeydd wrth gefn yn ystod 2018-20. Mae'r tablau isod yn dangos y cronfeydd yn ôl categorïau'r canllawiau.

Cronfeydd wrth gefn ar ddiwedd y flwyddyn	31.3.18	31.3.19	31.3.20	31.3.21	31.3.22	31.3.23
Cronfeydd Cyffredinol wrth Gefn	5.189	5.189	5.189	5.189	5.189	5.189
Cronfeydd Refeniw wrth Gefn wedi'u Clustnodi						
a gedwir ar gyfer risgiau cyllidebol	4.755	4.517	4.517	4.517	4.517	4.517
a gedwir i ategu'r gyllideb tymor canolig	0.226	0.226	0.226	0.226	0.226	0.226
a gedwir i hwyluso rhaglenni newid	7.119	4.606	1.829	1.731	1.731	1.731
a gedwir ar gyfer diffygion yn y dyfodol ar gontractau'r Cynllun Ariannu Preifat	4.212	4.333	4.377	4.306	4.118	3.813
sydd wedi'u hymrwymo ar gyfer rhaglenni cyfalaf y dyfodol	2.341	0.448	0.000	0.000	0.000	0.000

y cedwir Cronfeydd wrth Gefn ar ran sefydliadau eraill	0.553	0.553	0.553	0.553	0.553	0.553
Cyfanswm y Cronfeydd Refeniw wrth Gefn	24.395	19.872	16.691	16.522	16.334	16.029

Grantiau Cyfalaf a Chronfeydd wrth Gefn

sydd yn grantiau cyfalaf heb eu cymhwyso	0	0	0	0	0	0
sydd yn y gronfa derbyniadau cyfalaf wrth gefn	1.487	1.109	0.866	1.011	0.734	0.884

CYFANSWM Cronfeydd wrth Gefn	25.882	20.981	17.557	17.533	17.068	16.913
-------------------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Cyfanswm y Cronfeydd Refeniw wrth Gefn wedi’u dadansoddi fel a ganlyn:

Cyllid ar gyfer prosiectau a rhaglenni dros gyfnod y CATC cyfredol	10.239	5.833	2.608	2.510	2.510	2.510
Cyllid ar gyfer prosiectau a rhaglenni y tu hwnt i gyfnod y CATC cyfredol	8.967	8.850	8.894	8.823	8.635	8.330
Arian Cyffredinol at Raid	5.189	5.189	5.189	5.189	5.189	5.189
CYFANSWM Y CRONFEYDD REFENIW WRTH GEFN	24.395	19.872	16.691	16.522	16.334	16.029

9.6 Cronfa Buddsoddi Cyfalaf – I’w defnyddio i fuddsoddi yn asedau a seilwaith yr Heddlu i wella gwasanaethau a lleihau gwariant refeniw.

Cronfa Digwyddiadau Mawr (Risg) – I’w defnyddio pan fo digwyddiad mawr yn gofyn am adnoddau ychwanegol i’r rheiny yn y gyllideb flynyddol. Mae’r gronfa hon wedi arwain at leihau’r gyllideb digwyddiadau mawr wrth gefn.

Cronfa Bensiwn Salwch (Risg) – Mae’n rhaid i’r Heddlu dalu swm untro sydd gyfwerth â dwywaith cyflog swyddog ar gyfer pob Ymddeoliad oherwydd Salwch. Mae cadw’r gronfa’n gofalu am amrywioldeb yr eitemau nifer isel, cost uchel hyn o flwyddyn i flwyddyn.

Yswiriant (Risg) – Mae hwn yn ymwneud â’r Municipal Mutual Insurance Limited scheme of Arrangement a all arwain at daliad terfynol o oddeutu £0.432 miliwn; ar gyfer hawliadau sy’n dod i’r amlwg a hawliadau anhysbys yn y dyfodol, sydd wedi’u nodi gan y brocer yswiriant.

Cronfa’r Cynllun Ariannu Preifat (Refeniw wedi’i glustnodi) – Mae angen y gronfa hon gan fod y cyllid ar gyfer Cynllun Ariannu Preifat gan y Llywodraeth yn lleihau pob blwyddyn; a bydd y gronfa yn lleihau yn ystod cyfnod contract y Cynllun.

Diogelwch a Chynnal a Chadw Ystadau (Refeniw wedi’i Glustnodi) – I ariannu gwaith cynnal a chadw a diogelwch ychwanegol nad yw wedi’i gynnwys yn y cyllidebau refeniw na chyfalaf.

Rheoli Newid (Refeniw wedi'i Glustnodi) – Buddsoddiad sydd ei angen i hwyluso newid a lleihau costau yn y tymor hir.

Cronfa wrth Gefn Partneriaethau (Refeniw wedi'i Glustnodi) – Balansau a gedwir ar gyfer partneriaethau penodol a fydd naill ai'n cael eu defnyddio neu eu cadw hyd nes bydd cyllid yn cael ei dynnu'n ôl ac yn arwain at gostau ychwanegol.

Cronfa Diogelwch Cymunedol (Refeniw wedi'i Glustnodi) – I ddarparu adnoddau ychwanegol i'r Gronfa Diogelwch Cymunedol.

Cronfeydd wrth Gefn Swyddfa'r Comisiynydd (Refeniw wedi'i Glustnodi) – Cronfa wrth gefn y Swyddfa'r Comisiynydd, cronfa gyfreithiol wrth gefn a chyllideb gyfranogi.

10 Crynodeb

- 10.1 Mae'r Cynllun Ariannol Tymor Canolig yn nodi cynlluniau'r Comisiynydd a'r Prif Gwnstabl ar gyfer y cyllidebau refeniw a chyfalaf a defnyddio cronfeydd wrth gefn dros y 5 mlynedd nesaf.
- 10.2 Mae pwysau o gostau uwch oherwydd chwyddiant a gofynion newydd wedi arwain at benderfyniadau anodd yn ystod y broses gynllunio hon. Roedd yr hysbysiad ynglŷn â chynnydd i gyfraniadau pensiwn o £4 miliwn dros 2 flynedd mor hwyr yn y broses yn ychwanegu at yr her o fantoli'r gyllideb a darparu'r gwasanaeth. Mae'r costau ychwanegol hyn yn dilyn cyfnod o wyth mlynedd lle mae £31 miliwn o arbedion wedi'u tynnu o'r cyllidebau. Mae'r galw sy'n dod i'r amlwg ar adnoddau gweithredol hefyd yn ychwanegu at y pwysau ariannol.
- 10.3 Mae llawer iawn o ansicrwydd ynghylch y pum mlynedd nesaf o ran adnoddau a fydd ar gael a mwy o alw. Ystyriwyd yr holl opsiynau wrth gydbwysu fforddiadwyedd i drethdalwyr a sicrhau digon o adnoddau i ateb y galw. Nid yw'r opsiwn i gynyddu Treth y Cyngor £24 fel y disgwyliai'r Swyddfa gartref wedi'i ddewis. Cynigir cynnydd o £19.98 a fydd yn caniatáu gosod cyllideb gytbwys dros y ddwy flynedd nesaf gyda pheth sicrwydd, gan hefyd ailddyrrannu adnoddau a darparu buddsoddiadau ar gyfer blaenoriaethau'r Ysgrifennydd Gwladol, y Comisiynydd a'r Prif Gwnstabl. Mae'r cynllun pum mlynedd yn nodi cyllideb gynaliadwy a mor sefydlog â phosib yn yr hinsawdd economaidd sydd ohoni.

Y Strategaeth Ariannol

Amcanion Strategol Cyllidol:

- Blaenoriaethu adnoddau fel bod cynlluniau gwario'n cyd-fynd â gweledigaeth Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd ac amcanion strategol y Prif Gwnstabl fel y'u nodwyd yn y Cynllun Plismona
- Cynnal cyllideb gytbwys a phennu cynllun ariannol tymor canolig sy'n cefnogi'r gwasanaeth drwy'r cyfnod o lai o gyllid
- Rhoi gwerth am arian i drethdalwyr lleol
- Gweithredu'n gywir a darbodus gyda rheolaeth ariannol gadarn
- Darparu fframwaith cadarn i gynorthwyo'r broses benderfynu
- Rheoli risg, gan gynnwys cynnal cronfeydd wrth gefn ar lefel addas a pheidio mynd i fwy o ddyled na'r lefel gynaliadwy
- Adolygu cyllidebau'n barhaus i sicrhau bod adnoddau'n cael eu targedu ar amcanion allweddol

I gyflawni'r amcanion strategol, cynllunnir yn y meysydd canlynol:

Cynllunio Corfforaethol a Busnes

- Integreiddio gwaith cynllunio gweithredol ac ariannol i sicrhau bod adnoddau'n cael eu rhannu i ategu blaenoriaethau'r Cynllun Strategol a pharu adnoddau ag amcanion corfforaethol
- Llunio cynllun ariannol ar gyfer y 3 i 5 mlynedd nesaf a fydd yn cynnwys prosiectau cyfalaf a refeniw mawr yr Heddlu a'r strategaethau TG ac Ystadau i ddarparu cyllid cynaliadwy dros y tymor byr a'r tymor canolig
- Llunio cyllideb refeniw a chyfalaf flynyddol fanwl sy'n cefnogi'r ffordd fwyaf effeithiol o ddefnyddio adnoddau

Rheoli Risg – Cronfeydd wrth Gefn a Darpariaethau

- Cynnal cronfeydd wrth gefn a darpariaethau digonol i sicrhau bod y rhaglen bolisi tymor canolig yn gynaliadwy ac y gellir ei chyflawni
- Ceisio mantoli'r gyllideb refeniw dros y tymor canolig heb ddibynnu ar ddefnyddio'r Gronfa Gyffredinol wrth Gefn
- Cynnal y 3 lefel o wytnwch trwy ddefnyddio cronfeydd wrth gefn a darpariaethau:
 1. Rheoli'r Gyllideb Flynyddol
 2. Cronfeydd wrth Gefn a Glustnodwyd gan gynnwys y Gronfa Digwyddiadau Mawr
 3. Cronfa Gyffredinol rhwng 3% a 5% o wariant refeniw net

Rheoli Risg – Fframwaith Rheolaeth Ariannol

- Cynnal fframwaith rheolaeth ariannol sy'n allweddol i gynnal safonau gweinyddu cyllid a stiwardiaeth ariannol effeithiol. Cyflawnir hyn drwy'r canlynol:
 - Cadw at reolau a rheoliadau statudol
 - Cod Ymarfer Rheoli Arian y Swyddfa Gartref
 - Cod Llywodraethu Corfforaethol
 - Nodiadau polisiau a gweithdrefnau
 - Rheoliadau ariannol a rheolau sefydlog
 - Polisi Rheoli'r Trysorlys a chadw at y Cod Darbodus
 - Gweithredu argymhellion archwiliadau mewnol ac allanol
 - Rheoli risg
 - Codau ymddygiad proffesiynol
- Cynnal a datblygu systemau ariannol digonol i gofnodi a rheoli adnoddau a symud tuag at brosesu electronig llawn
- Alinio cyfrifoldeb ariannol ar y lefel weithredol gyda'r rheolaeth neu'r dylanwad rheoli priodol
- Sicrhau bod gwybodaeth ariannol gywir a chyfredol ar gael er mwyn gallu ei defnyddio'n effeithiol wrth wneud penderfyniadau.

Atodiad B

Cyllideb Refeniw 2018-19 i 2023-24

Gwariant	Cyllideb	+Gost. 2019- 20	Cyllideb	Cyllideb	Cyllideb	Cyllideb	Cyllideb
	Flynyddol		Flynyddol	Flynyddol	Flynyddol	Flynyddol	Flynyddol
	2018-19		2019-20	2020-21	2021-22	2022-23	2023-24
	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000
1 Cyflog Swyddogion Heddlu	74,850	5,479	80,328	82,232	84,008	86,056	88,275
2 Cyflog Staff yr Heddlu	44,470	1,443	45,913	46,816	47,736	48,675	49,633
3 Goramser Swyddogion Heddlu	2,034	41	2,075	2,116	2,159	2,202	2,246
4 Goramser Staff yr Heddlu	421	9	430	438	447	456	465
5 Lwfansau	1,487	-120	1,367	1,357	1,348	1,339	1,330
6 Hyfforddiant	680	44	724	738	753	768	783
7 Gweithwyr Eraill	695	-136	559	571	582	594	605
8 Taliadau Pensiwn Uniongyrchol	3,227	78	3,305	3,384	3,465	3,548	3,634
9 Costau Ynni	1,049	371	1,420	1,463	1,507	1,552	1,599
10 Costau Rhedeg Adeiladau Atgyweirio a Chynnal a Chadw Cerbydau	6,720	-277	6,443	6,572	6,703	6,837	6,974
11	564	-28	536	546	557	568	580
12 Costau Rhedeg Cerbydau	1,936	5	1,941	1,991	2,042	2,095	2,150
13 Lwfansau Ceir a Theithio	760	0	760	775	790	806	822
14 Uned Awyr	589	0	589	601	613	626	638
15 Offer	844	156	1,000	1,020	1,040	1,061	1,082
16 Dillad a Gwisgoedd	484	-17	467	477	486	496	506
17 Argraffu a Nwyddau Swyddfa	424	0	424	433	441	450	459
18 TG a Chyfathrebu	9,838	916	10,754	10,969	11,188	11,412	11,640
19 Cynhaliaeth	336	15	351	358	365	372	380
20 Cyflenwadau a Gwasanaethau Eraill	2,507	31	2,538	2,572	2,606	2,641	2,676
21 Cydweithio a Phartneriaethau	5,140	292	5,432	5,541	5,651	5,764	5,880
22 Fforensig	740	0	740	754	769	785	801
23 Ffioedd Dyledion a Chyfraniad Cyfalaf	1,864	743	2,607	2,032	2,040	2,040	2,040
24 Cyllid Sefyllfaoedd Arbennig	400	0	400	400	400	400	400
25 Chwyddiant ac Arian at Raid	400	60	460	460	460	460	460
26 Cronfa Diogelwch Cymunedol	1,467	100	1,567	1,467	1,467	1,467	1,467
Gwariant Gros	163,926	9,205	173,130	176,083	179,623	183,470	187,525

	Cyllideb Flynyddol 2018-19 £000	+Gost. 2019-20 £000	Cyllideb Flynyddol 2019-20 £000	Cyllideb Flynyddol 2020-21 £000	Cyllideb Flynyddol 2021-22 £000	Cyllideb Flynyddol 2022-23 £000	Cyllideb Flynyddol 2023-24 £000
Incwm							
27 Secondiadau	-5,167	157	-5,010	-5,010	-5,010	-5,010	-5,010
28 Llog ar Falansau	-150	50	-100	-100	-100	-100	-100
29 Incwm	-3,270	236	-3,034	-3,034	-3,034	-3,034	-3,034
30 Grantiau Penodol	-8,993	-1,773	-10,766	-9,131	-9,079	-9,026	-8,974
Cyfanswm Incwm	-17,580	-1,330	-18,910	-17,275	-17,223	-17,170	-17,118
31 Cronfa wrth Gefn y Cynllun Ariannu Preifat	121	-77	44	-71	-188	-306	-425
Gwariant Net	146,467	7,798	154,264	158,737	162,212	165,994	169,982
32 Cyfanswm Grantiau	-71,728	-1,506	-73,234	-73,234	-73,234	-73,234	-73,234
33 Praesept	-74,739	-6,291	-81,030	-84,738	-88,462	-92,206	-95,968
Cyllid	-146,467	-7,797	-154,264	-157,972	-161,696	-165,440	-169,202
Balans Blynyddol	0	0	0	765	-249	38	225
ACHOS SYLFAENOL - Cronnol	0	0	0	765	516	554	780
Pwysau Costau Ychwanegol yn y Dyfodol							
a. RhGG							
Adolygiad Ymchwiliol				-25	-25	-25	-25
Ymateb				428	428	428	428
b. Fframwaith Cymwysterau							
Addysg yr Heddlu				779	1,435	1,647	1,671
c. Cyllid Cyfalaf				400	400	400	400
d. TG – Rhaglen Alluogi							
Genedlaethol				305	305	305	305
Cynnydd blynyddol				1,887	656	213	24
Cyfanswm Cronnol				1,887	2,543	2,756	2,779
Cynllun arbedion y dyfodol							
RhGG/Uned Galw a Gallu							
Plismona Cymdogaethau				1,493	0	0	0
Y ddalfa				82	82	0	0
Rheoli digwyddiadau				222	0	0	0
Adolygiadau Digidol a'r Uned Galw a Gallu				500	250	250	250
Meysydd adolygu eraill							
Contractau TG				75	75	0	0
Ystadau				200	0	0	0
Caffael				80	0	0	0
Cynllun Arbedion Blynyddol				2,653	407	250	250
Arbedion Cronnol				2,653	3,059	3,309	3,559
Cyfanswm Net				0	0	0	0

Rhaglen Gyfalaf Ddrafft 2019-20

	£'000
Y RHAGLEN GYFALAF DDRAFFT FANWL	2019-20
Rhaglen Ystadau	
Gwelliannau cynaliadwyedd	100
Adolygiad Ystadau - Gorsaf Heddlu Pwllheli	980
Adolygiad Ystadau – Adleoli/Cydleoli/Gwagio	435
Cerbydau ac offer arall	
Rhaglen Amnewid Cerbydau	1,300
Offer technoleg gwybodaeth a chyfathrebu	
Amnewid cyfrifiaduron pen-desg	900
Isadeiledd y Rhaglen Genedlaethol	
Galluogi/SailPoint/dolenni'r we	471
Meddalwedd cysylltedd	85
Uwchraddiadau WiFi	500
Sain-weledol gweithlu digidol	200
Sengl ar-lein gartref	40
Diwedd oes – amryw systemau	1,380
Camerâu corff	400
Cyfanswm	<u>6,791</u>
CYLLID:	
Grant Cyffredinol y Swyddfa Gartref	462
Cyfraniadau Refeniw	1,243
Cronfeydd wrth gefn a glustnodwyd	2,528
Derbyniadau cyfalaf	243
Benthyca ar gyfer Ystadau	1,415
Benthyca ar gyfer Rhaglen Amnewid Offer	900
Cyfanswm	<u>6,791</u>

CRYNODEB O RAGLEN GYFALAF 2019-20 I 2024-25

	£'000 2019- 20	£'000 2020- 21	£'000 2021- 22	£'000 2022-23	£'000 2023-24	£'000 2024-25	£'000 CYFANSWM
GWARIANT:							
Rhaglen Ystadau	1,515	3,216	3,895	3,379	3,791	1,333	17,129
Cerbydau ac offer arall	1,300	1,300	1,855	1,300	1,300	1,300	8,355
Offer technoleg gwybodaeth a chyfathrebu	3,976	460	1,845	300	760	300	7,641
	6,791	4,976	7,595	4,979	5,851	2,933	33,125
CYLLID:							
Grant Cyffredinol y Swyddfa Gartref	462	462	462	462	462	462	2,772
Cyfraniadau Refeniw Cronfeydd wrth gefn a glustnodwyd	1,243	1,243	1,116	838	838	838	6,116
Derbyniadau cyfalaf	243	55	277	0	650	375	1,600
Benthyca ar gyfer Ystadau	1,415	3,216	3,895	3,379	3,141	958	16,004
Benthyca ar gyfer Rhaglen Amnewid Offer	900	0	1,845	300	760	300	4,105
Cyfanswm	6,791	4,976	7,595	4,979	5,851	2,933	33,125